

MEMÒRIA D'ACTIVITATS

2025

SUMARI

1. FUNCIONAMENT.....	2
2. ESPAI DE COOPERACIÓ	3
3. SUPORT A PROJECTES.....	3
4. SEGUIMENT DE PROJECTES.....	22
5. EDUCACIÓ PER A LA TRANSFORMACIÓ SOCIAL.....	24
5.1 Treball amb la comunitat educativa de les Pitiüses (24)	
5.1.1 Nou enfocament (24)	
5.1.2 Programa Joves d'Eivissa contra el racisme i la xenofòbia (25)	
5.1.3 Oferta d'activitats per a alumnat (28)	
5.1.3.1. Activitats per a alumnat de primària	
5.1.3 .2. Activitats per a alumnat de secundària, cicles formatius i batxillerat	
5.1.4 Biblioteques viatgeres a les escoles (29)	
5.1.5 Exposicions (29)	
5.1.6 Formació àmbit psico-educatiu (30)	
5.2 Campanya: <i>Enfront del racisme i la xenofòbia, actuem!</i> (31)	
5.3 Activitats complementàries dels projectes de cooperació (34)	
5.4 Biblioteca de Fons (36)	
5.4.1 Biblioteques viatgeres (36)	
5.4.1.1 <i>Informa't a Fons</i>	
5.4.1.2 <i>Llegim el món</i>	
5.4.1.3 <i>Tatam el món</i>	
6. PLA DE VOLUNTARIAT	37
7. FORMACIONS	38
8. COMUNICACIÓ.....	39
8.1 Pàgines web (39)	
8.2 Xarxes socials (40)	
8.3 Publicacions (40)	
8.4 Mitjans de comunicació (40)	
9. ESPAIS DE CONCERTACIÓ.....	40
9.1 Taules d'igualtat dels ajuntaments i consells (41)	
9.2 Fons de Cooperació de les Illes Balears (41)	
9.3 Consell de cooperació de les Illes Balears (41)	
9.4 Confederació de Fons de Solidaritat i Cooperació (42)	
9.3 ALDA (43)	
10. ÚS DEL LOCAL DEL FON.....	43

1. FUNCIONAMENT

L'Assemblea General és l'òrgan de govern i representació suprem del Fons i la integren representants de totes les entitats associades. En 2025 el Govern de les Illes Balears, que ostenta la vicepresidència segona, ha canviat a la persona representant i Catalina Albertí Victori ha set substituïda per Manuel Pavón Madueño. Així, la composició de l'assemblea ha quedat de la següent manera:

CÀRREC	INSTITUCIÓ	NOM
Presidència	Ajuntament de Santa Eulària des Riu	Antonia Picó Pérez
Vicepresidència 1a	Consell de Formentera	Maria Cristina Costa Juan
Vicepresidència 2a	Govern de les Illes Balears	Manuel Pavón Madueño
Secretaria	Ajuntament d'Eivissa	Maria Dolores Penin Jardón
Tresoreria	Ajuntament de Sant Antoni de Portmany	Jorge Nacher Selva
Vocalia	Consell d'Eivissa	Maria Catalina Bonet Roig
Vocalia	Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia	Maria Catalina Serra Sala
Vocalia	Ajuntament de Sant Joan de Labritja	Juan Marí Marí

L'assemblea s'ha reunit en 8 ocasions durant l'any, totes elles en convocatòria ordinària. Els acords més destacats es van aprovar a les següents reunions:

- 13 de febrer. S'aprova el pla d'acció i el pressupost de 2025 per un import de 962.833,77€. Queden aprovades també les bases de la convocatòria ordinària de projectes de cooperació de 2025, així com les bases d'emergència.
- 12 de març. S'aprova la memòria tècnica i la memòria econòmica de 2024. Es presenta també l'informe d'auditoria dels comptes.
- 7 de maig. Es valoren el projectes de cooperació presentats a la convocatòria de 2025, aprovant un total de 7 projectes. S'aproven també 4 projectes que seran finançats amb la modalitat de conveni.
- 16 de desembre. Es valoren els projectes presentats a la convocatòria extraordinària d'emergència i acció humanitària a Palestina, aprovant un total de 4 projectes.

La resta de reunions, en les que es van tractar altres temes que es descriuen en aquesta memòria, es van celebrar en les següents dates: 9 de juliol, 18 de setembre, 22 d'octubre i 25 de novembre.

2. ESPAI DE COOPERACIÓ

L'Espai de Cooperació d'Eivissa i Formentera, òrgan consultiu i de participació del Fons Pitiús, està format per 8 ONG amb seu a les Pitiüses: Ayne España Trinitarias, Via Oberta a Lauruk, Fundació Vicente Ferrer, Mans Unides, Dignidad, Creu Roja, Càritas Diocesana d'Eivissa i STEI Intersindical.

Per part de l'assemblea de socis del Fons, formen part del plenari tres dels seus membres: la presidenta, la secretària i una vocal.

L'Espai de Cooperació s'ha reunit una vegada, el 9 d'abril. A aquesta reunió es va presentar la memòria tècnica i econòmica de l'any anterior, així com el pla d'acció de 2025 aprovat per l'assemblea.

3. SUPORT A PROJECTES

El Fons Pitiús disposa de tres modalitats diferents per a la presentació de projectes, segons la tipologia dels mateixos i les convocatòries obertes per donar-hi resposta. També es poden obrir convocatòries extraordinàries si l'Assemblea del Fons així ho determina. Aquestes modalitats de presentació són les següents:

Convocatòria ordinària de projectes.

Les bases de la convocatòria no van tenir canvis significatius en relació a l'any passat. El termini de presentació de projectes va estar obert entre el 15 de febrer i el 15 de març i es van presentar 14 projectes. Després de la seva revisió i valoració se'n van aprovar 7 d'ONG amb seu a Eivissa i Formentera, per un import total de 409.803€, i un de cooperació directa, per 67.000€.

En la línia de cooperació directa el projecte aprovat va ser un de l'associació ECOS El Salvador, entitat amb la que el Fons treballa des de fa 4 anys. Malauradament, es va haver de cancel·lar en el mes de setembre per la persecució que estaven patint al seu país els membres d'aquesta associació degut a la tasca que desenvolupen entorn a la defensa del dret a l'aigua.

Projectes per conveni.

Dins el pressupost anual, l'assemblea aprova partides diferenciades per a projectes que, per la seva singularitat o per l'interès estratègic que tenen per al Fons, es valoren fora de la convocatòria ordinària, encara que s'han de presentar en el mateix termini i van acompanyats de la signatura d'un conveni.

D'aquesta manera, hi ha una partida específica dirigida als campaments de persones refugiades sahrauís a través de l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears, mantenint així el compromís de les diferents institucions locals amb aquest poble; una altra partida es reserva per a donar suport a persones que estan en trànsit i els seus familiars a través del Colectivo Caminando Fronteras. Finalment i, a través de la Confederació de Fons, s'han pogut cofinançar dos

projectes amb l'Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo (AECID): un a Nicaragua i l'altre a El Salvador.

Convocatòries d'emergència i/o acció humanitària.

La convocatòria ordinària d'emergència no va tenir canvis significatius en les seves bases en relació a l'any anterior i va romandre oberta des de l'1 de gener fins el 30 de novembre,, havent-se presentat i aprovat dos projectes, un a El Salvador i l'altre als Campaments de persones refugiades sahrauís de Tindouf.

A finals d'any, l'assemblea del Fons Pitiús va acordar obrir una convocatòria extraordinària de projectes d'emergència a Palestina, amb l'objectiu de donar resposta a una situació humanitària extrema marcada per la guerra, el desplaçament forçós, el col·lapse dels serveis bàsics i les greus vulneracions dels drets humans. El termini de presentació de projectes va ser entre el 26 de novembre i el 8 de desembre.

El 16 de desembre l'Assemblea es va reunir per valorar els 4 projectes presentats, aprovant-se tots ells per un import total de 166.050€. Les intervencions se centren principalment a la Franja de Gaza i a Jerusalem Est i es duen a terme a través d'organitzacions amb una àmplia experiència i presència continuada sobre el terreny.

Entre les tres modalitats, en 2025 s'han aprovat un total de 17 projectes, per un import de 835.153€.

A continuació es presenta un resum dels tots els projectes finançats al llarg de l'any:

CENTREAMÈRICA

GUATEMALA

Projecte 07/25. Desenvolupament de processos sostenibles en contextos migratoris de 3 comunitats rurals maies ixiles, a Nebaj (2n any).

ENTITAT SOL·LICITANT: STEI Intersindical

ENTITAT EXECUTORA: AEPREQ

ZONA: Comunitats de Quejchip, Xepitum i Canaquil, - Nebaj, Quiché.

TITULARS DE DRETS: 120 dones, 80 joves i 24 autoritats comunitàries

EIX ESTRATÈGIC: Drets humans de les persones migrants

MODALITAT: Convocatòria ordinària

APORTACIÓ FONDS: 70.000€

ASSIGNACIÓ: Ajuntament d'Eivissa

El projecte presentant suposa la 2a fase del que va ser aprovat en la convocatòria de 2024 i que actualment s'està executant. Es realitzarà a les comunitats rurals de Quejchip, Xepiun i Canaquil, totes elles al municipi de Nebaj, per tal de consolidar el procés iniciat.

Guatemala afronta una gran desigualtat econòmica i una part considerable de la població viu en situació de pobresa i extrema pobresa, especialment a les àrees rurals integrades majoritàriament per població maia, com és el cas de la zona d'intervenció del projecte.

La falta d'oportunitats econòmiques i la violència han provocat desplaçaments interns durant anys des de les comunitats rurals cap a les ciutats, així com migracions a l'estranger, sobretot cap a Estats Units. Les remeses que envien aquestes persones a les seves famílies tenen un paper molt important en l'economia del país i també a la zona de Nebaj. En aquest municipi, la majoria de famílies depenen de l'agricultura de subsistència.

Durant el conflicte armat a Guatemala (1960-1996) la població maia ixil va patir greus violacions de drets humans i actualment encara afronta situacions de discriminació i exclusió en diferents àmbits de la societat (accés a l'educació, sanitat, justícia i participació política). Aquesta realitat segueix provocant migracions, sobretot d'homes joves. Al govern no li interessa perdre les remeses que s'envien des de l'estranger i, per tant, tampoc té interès en que les persones estiguin informades de les temàtiques que planteja el projecte (riscos de la migració, protecció dels drets humans, seguretat i benestar, construcció de societats més justes i equitatives, entre altres).

El projecte està integrat pels mateixos cinc components de la primera fase:

1. Procés de formació en drets humans fonamentals per a 80 dones maies ixils. Les mateixes dones que estan realitzant el projecte de 2024 han mostrat el seu interès en continuar la seva formació.
2. Formació per a 120 joves. En els tallers mensuals s'inclourà com a novetat a l'alumnat de 1r bàsic.
3. Programa de post-alfabetització per a 80 dones maies ixils adultes. Es continuarà també el procés d'alfabetització iniciat amb el mateix grup de dones.
4. Hivernacles i horts familiars. La segona fase es basarà en la cura i manteniment dels horts familiars, així com la producció de llavors criolles. Es realitzaran tallers de formació i s'instal·laran tancats a tots els horts per protegir-los dels animals.
5. Formació per a autoritats comunitàries. Les organitzacions locals trien cada any els seus representants i, per tant, la formació es realitzarà amb persones diferents a l'any passat. Es convocaran 8 líders i lidereses per comunitat i es faran dos tallers de 4h cadascun.

Projecte 09/25. Promoció de la sobirania alimentària des de la sostenibilitat mediambiental, amb enfocament de gènere a Chiquimula – Fase III

ENTITAT SOL-LICITANT: Creu Roja

ENTITAT EXECUTORA: Cruz Roja Guatemalteca

ZONA: Comunitats d'El Palmar i Conacaste. Municipi de Chiquimula

TITULARS DE DRETS: 4.240 persones

EIX ESTRATÈGIC: Sostenibilitat mediambiental i recursos naturals

MODALITAT: Convocatòria ordinària

APORTACIÓ FONTS: 70.000€

ASSIGNACIÓ: Consell d'Eivissa, Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia i Ajuntament de Sant Antoni de Portmany.

La proposta presentada s'ha formulat a partir de la feina realitzada en els projectes aprovats en les convocatòries de 2023 i 2024 (fase I i II) i busca ampliar la cobertura de les accions a dos zones rurals noves, amb unes condicions similars: les comunitats de El Palmar i Conacaste estan situades al Corredor Sec, són vulnerables per la seva situació de pobresa, inseguretats alimentària, exposició a riscos mediambientals i dedicades a l'agricultura de subsistència.

L'objectiu és continuar promovent la seguretat alimentària des de la sostenibilitat i per aconseguir-ho es presenten dos línies d'actuació:

1. Millorar les capacitats de producció, accés i manipulació adequades dels aliments de les famílies agricultores més vulnerables: assessorament a 15 petits agricultors/es en tècniques agrícoles ecològiques i sostenibles i dotació del material necessari; assessorament a 25 petits agricultors/es per diversificar la seva producció d'aliments d'origen vegetal i animal i donació del material necessari; sessions formatives per a 30 famílies vulnerables sobre seguretat alimentària i dotació a 15 d'elles dels recursos necessaris per a una adequada elaboració dels aliments.
2. Millorar les habilitats de la població més vulnerable per la protecció i ús sostenible dels recursos naturals: ampliació de la cobertura de la campanya de sensibilització de les fases anteriors arribant a unes 710 famílies més; implementació de mesures per fer front i adaptar-se al canvi climàtic per part de 30 famílies en risc ambiental; millora de l'abastiment d'aigua i tractament d'aigües residuals de 15 famílies; creació a cada comunitat del Comitè local de gestió dels recursos naturals i realització de diferents formacions en qüestions de conservació mediambiental, canvi climàtic i sobre les mateixes funcions dels comitès.

La data prevista d'inici del projecte és a l'octubre (igual que en les dos primeres fases) ja que coincideix amb l'únic cicle productiu de grans bàsics en la zona d'intervenció. En aquest cas, però, al ser una tercera fase que busca ampliar cobertura i impacte en una nova zona, pot ser més flexible en la seva data d'inici.

EL SALVADOR

Projecte 25/25. Garantida la governança i l'accés a aigua a través de l'articulació comunitària i el lideratge a 4 comunitats de Panchimalco.

ENTITAT EXECUTORA: ACUA

ZONA: Municipi San Salvador Sur. Districte Panchimalco.

TITULARS DE DRETS: 5.895 persones (1.506 famílies)

EIX ESTRATÈGIC: Sostenibilitat ambiental i recursos naturals

MODALITAT: Conveni

APORTACIÓ FONTS: 50.000€ - APORTACIÓ AECID: 50.000€.

ASSIGNACIÓ: Govern de les Illes Balears

ACUA és una entitat especialitzada en el desenvolupament de Sistemes d'Aigua Potable Sostenibles (SAPS), dissenyats per a ser inclusius i adaptats a les necessitats de cada territori. Des de 2016 ACUA treballa a Panchimalco, impulsant processos d'organització comunitària amb un fort protagonisme de les dones, enfortint els mitjans de vida i els avenços en el compliment del Dret Humà a l'Aigua. Aquesta feina va permetre la conformació de comitès de dones i la

creació de la Asociación de Mujeres de Panchimalco, des d'on es va evidenciar el greu impacte en la falta d'accés a aigua potable.

El projecte tindrà lloc a quatre comunitats de Panchimalco on les famílies afronten diferents dificultats en relació amb l'abastiment d'aigua: el 50,65% ho fa a través de punts d'aigua distribuïts per les comunitats, rebent 1m³ al mes, mentre que el 46,77% utilitza pous i naixements d'aigua; anar a buscar aigua és una càrrega comú en el 59,17% de les llars, on dones i infants principalment inverteixen entre 15 minuts i més de 4 hores diàries en aquesta tasca; el 93,28% de la població desconeix si l'aigua que consumeixen ha set analitzada; només el 10,08% fa bullir l'aigua abans de consumir-la mentre que el 85,53% no aplica cap tractament.

A banda d'aquesta problemàtica, el 95,50% de les dones entrevistades identifiquen el cansament, el risc de caigudes i l'assetjament com a problemes significatius associats al fet d'anar a buscar aigua.

La pertinència d'aquesta intervenció es veu avalada pel 88,89% dels habitants d'aquests comunitats, manifestant el seu compromís d'involucrar-se en el projecte.

El projecte busca abastir d'aigua en la quantitat i qualitat suficient exigida per la OMS per a les 1.506 famílies, mitjançant la perforació d'un pou, d'un equip de bombeig i la construcció de nous punts de recollida a les quatre comunitats. Això permetrà augmentar la disponibilitat d'aigua i el seu apropament a les llars. També es desenvoluparà un pla de formació per al manteniment del sistema d'aigua potable.

El Districte de Panchimalco participa en el projecte aportant la línia de distribució i el tanc de subministrament d'aigua per a les quatre associacions. També s'ha compromès a fer les gestions davant ASA (Autoridad Salvadoreña del Agua) per a valorar que aportin a la perforació del pou i poder així ampliar la disponibilitat d'aigua.

Projecte 34/25: Suport a persones comunicadores i defensores de drets en exili forçat.

ENTITAT EXECUTORA: ACUA

PAÍS: El Salvador / Guatemala / Costa Rica

TITULARS DE DRETS: 218 persones (138 homes i 80 dones)

MODALITAT: Convocatòria ordinària emergència

APORTACIÓ FONDS: 15.000€

ASSIGNACIÓ: Govern de les Illes Balears

El projecte sorgeix en un context de greu assetjament i persecució a persones i organitzacions defensores de drets humans a El Salvador que es va aprofundir amb la detenció en el mes de maig d'un líder comunitari i de l'advocat del Foro del Agua. Els dos donaven suport a la cooperativa El Bosque que, en un acte pacífic demandaven ser escoltats per la presidència de la república i obtenir una solució davant l'amenaça de desallotjament de 300 famílies de la comunitat El Triunfo. Aquell dia les famílies varen ser reprimides i prop de 20 persones de ACUA, ECOS El Salvador, el moviment juvenil REVERDES, el Foro del Agua i diversos periodistes que donaren cobertura a la protesta, varen ser perseguits i les seves cases militaritzades.

Aquesta situació va provocar que, a finals de juny almenys 70 persones s'haguessin hagut d'exiliar en dos setmanes (14 del Foro del Agua, 16 d'organitzacions ambientalistes i 40 periodistes), mentre que 8 persones quedaren amagades dins el mateix país. Les persones exiliades varen trobar refugi a diversos països de l'entorn: Guatemala, Mèxic, Costa Rica. Des de l'associació ACUA hi ha 14 persones exiliades que trobaren suport puntual en esglésies i organitzacions de Guatemala que varen proporcionar allotjament, alimentació i suport psicològic per a aquelles persones amb més dificultats emocionals. En aquest moment el projecte vol cobrir les necessitats bàsiques d'11 persones (4 dones i 7 homes) que pertanyen a diferents associacions: ACUA, ECOS El Salvador, Reverdes, Foro del Agua, Colectivo San Jacinto y Bálsamo TV. I que, des del 12 de maig, es troben exiliades a Guatemala.

El projecte pretén al llarg de sis mesos donar-los suport en dos línies:

- Atenció mèdica i psicològica: pagament de professionals mèdics, medicació per a malalties cròniques (hipertensió, diabetis), extirpació d'un tumor a la matriu, medicació per a problemàtiques de tipus psicològic derivades de l'exili (insomni, estrès, dolors intestinals,...). Com a complement de la part de salut mental, hi ha dos jornades per a què 22 familiars de les 11 persones exiliades puguin viatjar a Guatemala i compartir una jornada conjunta que els serveixi de suport psicològic.
- Assegurar l'allotjament i alimentació bàsica: s'inclou el lloguer d'un habitatge, l'alimentació i elements de higiene personal.

A través d'aquestes dos vies es vol generar productes de comunicació com històries de vida que serveixin per visibilitzar i conscienciar sobre aquesta situació d'exili, fomentant la defensa dels drets humans i denunciant la persecució de les persones que els defensen a El Salvador.

Al llarg dels sis mesos s'espera que aquestes persones hagin creat xarxes de suport en la línia de la inserció laboral que els permeti sufragar els costos d'estada al país d'asil.

NICARAGUA

Projecte 15/25: Seguretat alimentària a través de la gestió dels recursos naturals enfront al canvi climàtic a l'illa d'Ometepe

ENTITAT EXECUTORA: Asociación Tecuilcan

ZONA: Departament de Rivas. Altagracia i Moyogalpa

TITULARS DE DRETS: 1.500 persones

EIX ESTRATÈGIC: Sostenibilitat ambiental i recursos naturals

MODALITAT: Conveni

APORTACIÓ FONDS: 28.000€ - APORTACIÓ AECID: 42.000€.

ASSIGNACIÓ: Govern de les Illes Balears.

Els problemes relacionats amb la disponibilitat d'aliment és una preocupació creixent en els últims temps. Els esdeveniments derivats del canvi climàtic (sequeres i inundacions que afecten negativament la producció i la disponibilitat d'aigua cada any) han incrementat encara més la seguretat alimentària. A això, se sumen les pràctiques agrícoles insostenibles, la falta d'una gestió adequada dels recursos naturals i l'augment dels costos de producció (fertilitzants,

combustibles). La sobreexplotació del sòl i la desforestació han reduït la productivitat agrícola, limitant la disponibilitat i l'accés de la població a una alimentació suficient.

El plàtan és un dels principals cultius de l'illa. El 80% dels productors compten amb una àrea d'1,4 hectàrees de sembra, depenent moltes famílies depenen de la seva comercialització. Però el plataner ha perdut el seu potencial genètic degut a la utilització continuada dels químics. La productivitat és baixa i està molt exposada al canvi climàtic, provocant pèrdues d'entre el 40 i 100% de les collites. Freqüentment es poden veure enormes quantitats de plàtans eliminats perquè no serveixen per a ser comercialitzats i les famílies no saben com aprofitar-los per a l'alimentació.

El projecte pretén contribuir a la seguretat alimentària de dos maneres: mostrant la manera de preparar aliments variats aprofitant al màxim la producció del plàtan i altres productes de la parcel·la; augmentant la disponibilitat d'aliments saludables en les famílies rurals amb l'aplicació de pràctiques agroecològiques resilientes al canvi climàtic.

Per aconseguir-ho es proposen accions de transformació del plàtan i altres productes de la parcel·la, ensenyant pràctiques agroecològiques que afavoreixin la fertilitat del sòl, la protecció de la biodiversitat i la salut de les persones. Tot això es farà a través de tallers interactius, intercanvi d'experiències, campanyes de conscienciació i sessions de treball grupal per assegurar que els coneixements i les habilitats siguin adquirits per la població a diferents nivells.

AMÈRICA DEL SUD

PERÚ

Projecte 10/25: Pobladors organitzats implementen mesures preventives davant riscos i desastres naturals a les comunitats Unidos La Grama, San Juan i Valle Sagrado.

ENTITAT SOL·LICITANT: Ayne España Trinitarias

ENTITAT EXECUTORA: Ayne Perú Trinitarias

ZONA: Comunitats Unidos La Grama, San Juan i Valle Sagrado, Puente Piedra (Lima)

TITULARS DE DRETS: 1.275 persones (434 famílies)

EIX ESTRATÈGIC: Sostenibilitat mediambiental i recursos naturals

MODALITAT: Convocatòria ordinària

APORTACIÓ FONDS: 23.803€

ASSIGNACIÓ: Ajuntament de Santa Eulària des Riu.

Les desigualtats socials que existeixen a Perú entre la població de les zones rurals (amb un elevat percentatge de pobresa i extrema pobresa) i les ciutats ha provocat la migració interna de moltes persones d'unes zones a les altres. Aquest fet ha fet que a les ciutats hagin anat creixent de forma desordenada les àrees urbano-marginals, on les condicions de vida també són molt difícils.

La ciutat de Lima, amb més de 10 milions d'habitants, té una densitat de població molt elevada. Els districtes perifèrics són els més poblats i és on troba Puente Piedra. Amb més de 416.000 habitants, les condicions de vida en aquest districte són precàries i els serveis bàsics són limitats. S'han creat 173 assentaments humans informals en zones d'alt risc i és aquí on es troben la "Asociación de viviendas Unidos la Grama", la "Agrupación Familiar San Juan" i la "Asociación de pobladores Valle Sagrado".

El projecte, que suposa una segona fase del projecte aprovat en la convocatòria de 2024, permet la construcció de 35 metres més del mur de contenció construït en el projecte anterior. Aquest mur millorarà la seguretat dels habitatges de la zona davant possibles esllavissaments de terra. Aquest treball es farà en aliança amb el govern local de Puente Piedra i altres organitzacions locals.

ÀFRICA

Projecte 12/25. Observatori de drets humans per a la població en trànsit de Marroc i Algèria.

ENTITAT EXECUTORA: Colectivo Ca-minando Fronteras

ZONA: Ruta marítima des del continent africà cap a Espanya.

TITULARS DE DRETS: Persones que emprenen la ruta i les seves famílies

EIX ESTRATÈGIC: Drets humans de les persones migrants

MODALITAT: Conveni

APORTACIÓ FONTS: 20.000€

ASSIGNACIÓ: Consell de Formentera i Consell d'Eivissa

Aquesta intervenció s'emmarca en el programa general de l'Observatori de Drets Humans de Caminando Fronteras. En concret s'orienta a l'accés a drets de la població migrant en trànsit a les següents rutes migratòries:

- Ruta algeriana del Mediterrani Occidental: Algèria amb Almeria, Múrcia, Comunitat Valenciana i Illes Balears.
- Ruta de l'Estret: Nord de Marroc amb Cadis i Ceuta.
- Ruta Alboran: Nord de Marroc amb Andalusia i Melilla.
- Ruta Atlàntica Nord: Agadir o Dajla amb les Illes Canàries.

El projecte té els següents eixos d'intervenció:

- Mediació en l'accés a drets per a les persones migrants, víctimes de les fronteres i les seves famílies. Això es fa a través de les línies d'assistència i atenció directa a les persones que estan en trànsit i a les seves famílies, que busquen reduir el número de morts i desaparicions en aquests rutes, impulsant operacions de recerca i rescat i actuant com a mediadors entre els serveis de salvament dels països involucrats. També es fa un seguiment detallat de les tragèdies que esdevenen a les diferents rutes, acompanyant les famílies en la recerca de persones mortes i desaparegudes.

En aquesta feina també es fa una anàlisi de les barreres existents i identifiquen bones pràctiques per a incidir en la millora dels serveis d'atenció primària, tant públics com privats, que treballen amb població migrant a nivell transfronterer.

- Fomentar el coneixement i visibilitzar la situació de drets humans a les rutes migratòries. La difusió dels coneixements derivats de la investigació social de l'observatori de drets humans és clau per a contrarestar narratives criminalitzadores, estigmatitzants i per a promoure un relat que dignifiqui i visibilitzi les seves experiències i drets. En el cas de la ruta algeriana es vol donar visibilitat al notable increment que ha tingut en els darrers anys. En 2024 les Illes Balears han registrat l'arribada de 5.846 persones en 348 pasteres, la qual cosa representa un increment del 150% respecte de l'any anterior. A més, les 517 persones mortes en 2024 la converteixen en una de les rutes més mortals.

ALGÈRIA

Projecte 14/25: Suport al programa integral de salut infantil sahrauí (PISIS).

ENTITAT SOL-LICITANT: Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears

ENTITAT EXECUTORA: Ministeri de Salut Pública de la RASD

ZONA: Campaments de persones refugiades de Tindouf (Auserd, Smara, Dajla, Bojador i Aaiun).

TITULARS DE DRETS: 15.000 infants entre 0 i 5 anys i 300 treballadors/es sanitaris.

EIX ESTRATÈGIC: Drets humans de les persones migrants

MODALITAT: Conveni

APORTACIÓ FONDS: 40.000€

ASSIGNACIÓ: Consell d'Eivissa

El programa de salut reproductiva als campaments de persones refugiades sahrauís de Tindouf, que avarca des de l'inici de l'embaràs fins els 15 primers dies després del naixement, és responsabilitat de l'entitat Metges del Món. A partir dels 15 dies es fa el traspàs al Programa integral de salut infantil sahrauí (PISIS) de l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears, que ofereix cobertura als infants fins els 5 anys i a les seves famílies. Tota aquesta feina sempre es fa en coordinació amb el Ministeri de Salut Pública de la RASD. Així, es garanteix a les mares i als seus infants, cures prenatales, atenció al postpart, bones pràctiques alimentaries, inclosa la lactància materna, la suplementació amb vitamines/minerals, la detecció de l'anèmia i el tractament de la desnutrició aguda entre altres. A més, el seguiment dels infants, permet detectar de manera precoç problemes de salut relacionats amb el naixement. També és essencial per a la detecció de malalties comunes i per a la vigilància de les que són d'interès per a la salut pública. Gràcies al calendari vacunal que implementa, el PISIS s'actua en la prevenció de malalties transmissibles.

La lluita contra la malnutrició i l'anèmia és una de les prioritats, i per això s'organitzen les visites a la mare i al nounats al domicili (protocol de continuïtat), valoracions en la consulta de les daïras i tallers dirigits a les mares, pares i altres familiars per empoderar-les i proporcionar coneixements essencials sobre la lactància materna i com introduir l'alimentació

complementària de manera adequada. Per poder dur a terme totes les activitats del PISIS, es necessita motivació, formació continuada i dotació del material necessari. Així, un dels pilars fonamentals d'aquest projecte és la contribució a la incentivació de les professionals que formen part de la plantilla PISIS, que majoritàriament són dones. És essencial per garantir la continuïtat i contribuir a una feina de qualitat. La formació continuada i l'acompanyament, són tasques imprescindibles realitzades per l'AAPSIB i un dels compromisos de l'entitat amb el ministeri de salut.

El projecte que es presenta és de continuïtat i possibilita que el PISIS compti amb els elements imprescindibles per al seu funcionament i es puguin atendre els prop de 15.000 infants que viuen als campaments (que compta amb una població estimada de 173.600 persones). Es pagaran els incentius salarials de 300 del les 1.447 persones que formen la plantilla del PISIS.

La resta d'activitats programades són les següents: tallers d'alimentació a les famílies, dotació de material per dur a terme la consulta PISIS, aportació de recursos econòmics per garantir la mobilitat del programa i millorar la seva coordinació, reunions de seguiment i formacions per al personal sanitari i revisió i actualització de la guia PISIS.

Projecte 27/25: Promoció del desenvolupament integral de l'alumnat amb discapacitat dels centres d'educació especialitzada dels Campaments de Refugiats Sahrauís de Tindouf des d'un enfocament de drets

ENTITAT SOL·LICITANT: Creu Roja

ENTITAT EXECUTORA: Mitja Lluna Roja Sahrauí

ZONA: Campaments de persones refugiades de Tindouf (Auserd, El Aiún, Bojador, Dajla i Smara).

TITULARS DE DRETS: 470 persones (385 alumnes i 85 treballadors/es dels Centres educatius)

MODALITAT: Convocatòria ordinària d'emergència

APORTACIÓ FONTS: 15.000€

ASSIGNACIÓ: Ajuntament d'Eivissa

Aquest projecte, que té per objectiu millorar el desenvolupament integral dels infants i joves amb discapacitat dels Campaments de Persones Refugiades de Tindouf, pretén donar continuïtat a les accions iniciades amb el projecte aprovat en 2024.

Es tornarà a treballar a través de la Mitja Lluna Roja Sahrauí i en coordinació amb el Ministeri d'Assumptes Socials i Promoció de la Dona, que és la institució que gestiona els centres d'educació especial dels Campaments.

Concretament, són 9 els centres educatius on es vol intervenir: 4 centres d'educació especial, 4 centres de discapacitat sensorial i 1 centre que atén a infants i joves amb autisme. L'alumnat matriculat en aquests centres és de 385 en total, mentre que el personal que hi treballa són un total de 85 persones.

Continuant amb el treball iniciat l'any anterior, es presenten 3 eixos de treball:

1. Assegurar que l'alumnat dels centres esmentats rebin una alimentació en quantitat suficient i adaptada a les seves necessitats. Per aconseguir-ho, es subministraran de forma regular els aliments que es requereixin, així com els estris i gas per les cuines.

També es subministrarà el combustible pel transport escolar, garantint així que l'alumnat assisteixi als centres i pugui realitzar les menjades.

2. Enfortir les capacitats del personal que treballa als centres amb formacions nutrició i gestió d'horts escolars. L'alumnat també podrà treballar als horts i els aliments que es puguin cultivar es podran utilitzar al centre com a complement.
3. Realitzar activitats de sensibilització entre la població dels campaments, les famílies i el personal dels centres, per millorar el coneixement sobre les discapacitats que té l'alumnat i per millorar la seva integració a la societat.

L'aportació sol·licitada suposa una petita part del total del projecte, que és de 200.000€ i i es destinaria a cobrir una part de la despesa en alimentació (11.800€), material de neteja (500€), combustible (500€), personal dels centres (1.000€) i despeses indirectes (1.200€).

MARROC

Projecte 13/25: Acompanyament integral a la població migrant, donant especial atenció als grups en situació de major vulnerabilitat a Nador i Tànger. 2n any

ENTITAT SOL·LICITANT: Mans Unides

ENTITAT EXECUTORA: Delegació Diocesana de Migracions – Església Catòlica de Nador (DDM)

ZONA: Nador i Tànger

TITULARS DE DRETS: 1.600 persones aprox. (559 dones, 751 homes i 290 infants)

EIX ESTRATÈGIC: Drets humans de les persones migrants

MODALITAT: Convocatòria ordinària

APORTACIÓ FONTS: 70.000€

ASSIGNACIÓ: Ajuntament d'Eivissa

El projecte presentat suposa la continuació del que va ser aprovat en la convocatòria de 2024 i és el 2n any dels 3 que s'han programat entre Mans Unides i la Delegació Diocesana de Migracions (DDM), amb l'objectiu de prestar assistència, protecció i resiliència a les persones migrants que es troben a les ciutats de Tànger i Nador. Marroc és un país que forma part del corredor migratori cap a Europa i la ubicació d'aquestes dos ciutats, a la costa nord del país, fa que la concentració de persones migrants sigui molt elevada.

Aquesta població s'enfronta a un alt grau de vulneració dels seus drets i una pressió policial que els porta en molts casos a viure a zones poc accessibles, amb gran limitació de moviments, poc accés a mitjans de subsistència i higiene, falta d'informació i pocs espais comunitaris.

Nador, que té frontera terrestre amb Melilla, té una població migrant més jove i majoritàriament masculina, encara que en els últims anys ha anat augmentant el número de dones amb infants. Les nacionalitats més representades són Guinea Conakry, Costa d'Ivori, Mali i Senegal. Per la seva part, a Tànger, situada a la zona de l'estret de Gibraltar, el percentatge de dones i infants és major. Les nacionalitats més representades són Costa d'Ivori, Senegal, Guinea Conakry i Camerun.

Es mantenen els tres àmbits de treball que es van iniciar en el projecte anterior:

- Reducció de la vulnerabilitat física i psicosocial de les persones migrants: acollida i identificació de les necessitats de les persones ateses a les unitats fixes i mòbils; tallers psicosocials grupals; activitats de sensibilització i tallers a *l'Espai Dones* (activitats en un entorn segur, a les seues fixes, no-mixtes) i suport a projectes de desenvolupament d'activitats generadores d'ingressos per 10 dones; Acollida, assistència i acompanyament de les persones migrants amb gran vulnerabilitat a l'espai d'acollida d'emergència (a les dos seues). A Tànger acull a dones i infants, mentre que a Nador també s'acullen homes i estan en espais separats.
- Manteniment de *l'Espai Infància*: activitats lúdiques i educatives per a infants migrants en situació d'exclusió social, suport nutricional, sessions grupals de seguiment amb les famílies, sessions individuals de seguiment pediàtric, identificació i acompanyament d'infants amb necessitats especials a les entitats pertinents, reacondicionament dels espais de Tànger i Nador.
- Major coneixement de les persones migrants dels seus drets i major accés als mateixos: activitats grupals de sensibilització, mediació amb les administracions públiques per la realització de tràmits administratius, escolarització dels infants migrants, amb assistència a les necessitats materials i seguiment als mateixos.

Projecte 11/25: Programa Tadamoun 25. Garantia i promoció de drets als espais d'atenció, acompanyament, protecció i desenvolupament de les persones en situació de vulnerabilitat a la Diòcesis de Rabat

ENTITAT SOL·LICITANT: Càritas

ENTITAT EXECUTORA: Càritas Diocesana de Rabat

ZONA: Diòcesis de Rabat. Municipis de Rabat, Kénitra, Mohammedia, Casablanca, Settat, Khouribga, El Jedida, Agadir, Fès, Meknès, Oujda y Beni Mellal

TITULARS DE DRETS: 3.000 persones aproximadament

EIX ESTRATÈGIC: Drets humans de les persones migrants

MODALITAT: Convocatòria ordinària

APORTACIÓ FONS: 70.000€

ASSIGNACIÓ: Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia, Consell de Formentera i Ajuntament de Sant Joan de Labritja.

El programa Tadamoun 25 dona continuïtat a la iniciativa Tadamoun 24, aprovada en la passada convocatòria, i pretén desenvolupar i enfortir les capacitats dels serveis i l'atenció local en 15 punts d'intervenció que disposa CD Rabat a les poblacions de Rabat, Kénitra, Mohammedia, Casablanca, Settat, Khouribga, El Jedida, Marrakech, Agadir, Fès, Meknès, Oujda y Béni Mellal. L'objectiu de la feina que es realitza en aquests punts d'intervenció és millorar l'accés a drets fonamentals de les persones en situació de gran vulnerabilitat, majoritàriament migrants però també marroquines, i es fa a través de la seva acollida, protecció, promoció i integració.

Amb una execució prevista a 12 mesos, es justifica en el context de la situació migratòria al Marroc, particularment a les regions de Rabat-Salé-Kenitra, Casablanca-Settat, Oriental i Souss Massa, que concentren una gran part de la població migrant a causa de la seva proximitat amb

la frontera europea. Aquestes zones són estratègiques en la ruta migratòria per mar i terra, i la població migrant, extremadament vulnerable, afronta serioses violacions de drets, derivades de la pressió policial i la repressió a les zones frontereres. Això fa que moltes persones visquin en llocs inaccessibles, amb dificultats per accedir a mitjans de vida, higiene, informació i eines per generar espais de resiliència. En aquest context, el projecte s'alineja amb l'estratègia de CD Rabat 2023-25, que treballa per millorar les condicions de vida d'aquestes persones en situació de vulnerabilitat, enfortint la xarxa de suport i promovent un seguiment integral i continu al llarg de les zones d'intervenció.

El projecte es marca dos objectius:

Per un costat, facilitar l'accés a l'atenció sanitària i als serveis socials i psicosocials a les persones en situació de vulnerabilitat, amb especial atenció a les dones amb infants. Per aconseguir-ho, es desenvoluparan els serveis d'acollida, escolta i actuació als punts d'intervenció, es derivaran a serveis socials o sanitaris aquells casos que ho requereixin i es farà un seguiment de tots els casos. A més, es donarà assistència alimentària, mèdica i d'higiene a les persones usuàries i s'oferirà allotjament d'emergència per a dones en situació de major vulnerabilitat.

Per altra banda, reforçar les capacitats i habilitats dels agents de Càritas Rabat (personal contractat, voluntariat i col·laboradors) per millorar la xarxa de punts d'intervenció i així oferir un servei de qualitat, en un entorn segur, a persones especialment vulnerables. En aquest cas, es realitzaran formacions a tot el personal i es posarà a disposició dels punts d'intervenció els recursos necessaris pel seu bon funcionament. Es treballarà en xarxa entre els diferents punts i també amb altres entitats locals.

ÀSIA

ÍNDIA

Projecte 16/25: Implementació d'un sistema sostenible de gestió de residus a Bathalapalli.

ENTITAT SOL·LICITANT: Fundació Vicente Ferrer

ENTITAT EXECUTORA: Rural Development Trust

ZONA: Bathalapalli, districte d'Anantapur (Andhra Pradesh).

TITULARS DE DRETS: Estimació de 422.810 persones usuàries de l'hospital (394.927 usuaris externs i 27.883 hospitalitzades) i 691 treballadors/es de l'hospital.

EIX ESTRATÈGIC: Sostenibilitat mediambiental i recursos naturals

MODALITAT: Convocatòria ordinària

APORTACIÓ FONTS: 35.300€

ASSIGNACIÓ: Ajuntament d'Eivissa.

La Índia és un dels països més poblats del món i això comporta que també produeixi una gran quantitat de residus. En els últims anys hi ha hagut avenços en la legislació sobre gestió d'aquests residus, però segueix sent un problema a causa de la ràpida urbanització i creixement de la

població. Segons dades de l'Organització Mundial de la Salut, la contaminació de l'aire derivada de la mala gestió dels residus causa més de 900.00 morts prematures a l'any a la Índia. A més, només el 19% dels residus reben tractament en plantes de gestió especialitzades.

Al districte d'Anantapur no hi ha infraestructures per a gestionar els residus i l'any 2021, veient la necessitat de fomentar una major consciència ambiental i transformar la forma de gestionar els residus es crea, dins la RDT, el Departament de Mana Bhoomi. La RDT té un hospital a Bathalapalli que atén a persones de zones rurals vulnerables. En aquesta població es realitzen cremes a cel obert i també es formen abocadors improvisats, causant un gran impacte a la qualitat de l'aire, del sòl i les fonts d'aigua i per tant, en la salut pública.

El departament de Mana Bhoomi va iniciar petites accions al campus de l'hospital ja que la gestió dels residus hospitalaris era deficient. Després de fer el diagnòstic de la situació actual, es presenta el projecte, amb el que es pretén implementar un sistema de gestió de residus al campus, beneficiant per un costat als pacients i personal sanitari del propi hospital, però també a totes les famílies que viuen al campus i al seu voltant.

El projecte es basa en els principis de l'economia circular i promou el concepte de les 4R:

- Reducció. Es realitzaran formacions i activitats de sensibilització amb l'objectiu de canviar els hàbits de consum de la població i minimitzar la generació de residus.
- Reutilització. Per tal d'allargar la vida útil dels materials es promourà que la població pugui agafar aquells materials que encara estiguin en bon estat i altres persones hagin tirat.
- Reciclatge. Es col·locaran a tot el campus contenidors i papereres per a fer una recollida diferenciada dels residus i es construirà la infraestructura necessària per a emmagatzemar-los (Dry Waste Segregation Shed) amb materials locals i sostenibles, i un sistema de ventilació natural. Per al seu posterior tractament seran enviats a empreses certificades de reciclatge, amb les que es signaran convenis.
- Revalorització. També s'instal·laran punts de recollida de residus orgànics, que es transformaran en compost natural, que s'utilitzarà a les zones verdes del campus i es millorarà la qualitat de la terra.

Donat que a l'hospital es genera una quantitat important de residus perillosos, aquests també es gestionaran de forma separada i es portaran als punts preparats per al seu tractament.

Amb la quantitat sol·licitada es cobreixen les despeses per a la construcció de la infraestructura, mentre que la resta de les aportacions del projecte cobreix els contenidors i la formació.

NEPAL

Projecte 04/25: Canalització d'aigua potable al municipi de Karki Ko Tagaro. Formació sobre bons hàbits d'higiene i neteja per a tota la població en general

ENTITAT SOL·LICITANT: Via Oberta a Louruc

ENTITAT EXECUTORA: Lauruk Social Service Association

ZONA: Municipi de Karki Ko Tagara, districte de Kaski

TITULARS DE DRETS: 1.950 persones (420 habitatges)

EIX ESTRATÈGIC: Sostenibilitat mediambiental i recursos naturals

MODALITAT: Convocatòria ordinària

APORTACIÓ FONS: 70.000€

ASSIGNACIÓ: Ajuntament de Santa Eulària des Riu, Ajuntament de Sant Antoni de Portmany i Ajuntament d'Eivissa.

El municipi de Karki Ko Tagaro, al districte de Kaski, està format per quatre poblacions: Naubise, Mathoune, Karatarek y Karatarek Tari. En total hi viuen 1.950 persones i hi ha 420 habitatges.

Aquestes poblacions s'abastien de l'aigua del riu Foksi, situat a pocs kilòmetres, muntanya amunt. El cabal del riu ha disminuït molt els darrers anys, la població ha anat augmentant i actualment l'aigua no arriba a totes les persones. Així, a més de la meitat dels habitatges no arriba l'aigua i aquesta situació s'agreuja durant els mesos sense pluges. Per una altra banda, els 3 tancs d'aigua que s'estaven utilitzant estan en mal estat i les canonades tenen múltiples ruptures, amb les pèrdues d'aigua i contaminació d'aquesta que això suposa.

Les famílies que no disposen d'aigua a les seves cases la van a buscar a una font natural que hi ha a l'entrada del municipi, en una cota un poc més baixa.

Amb aquest projecte es vol construir la infraestructura hídrica necessària per fer arribar aigua potable a tota la població del municipi de Karki Ko Tagaro. Donat que el cabal del riu Foksi és molt baix, agafar aigua d'aquest no és una opció viable. Es proposa que el punt de captació el naixement d'aigua Dau, utilitzada ja per part de la població.

Així, es construiria la pressa d'aigua al naixement, la conca de sedimentació i un tanc d'acumulació (en cota baixa). L'aigua es pujaria gràcies a unes bombes de bombeig fins una cota més alta (816 m), on es construiria un tanc de distribució. Per tant, seran necessàries canonades per pujar l'aigua del naixement fins el tanc de distribució i, a continuació, des d'aquest fins a tots els habitatges.

Es construiran 225 fonts d'aigua a les cases que no en tenen i es repararan les 150 que actualment estan en mal estat. Les 45 cases restants són les que tenen fonts en bon estat. Aquesta part de la construcció anirà a càrrec del comitè d'aigua del municipi, així com la construcció el sistema elèctric per dur electricitat a l'estació de bombeig.

De forma complementària, es realitzaran formacions en hàbits d'higiene i neteja a la població.

PALESTINA

Projecte 43/25. Resposta multisectorial a les necessitats humanitàries urgents de la població a la Franja de Gaza.

ENTITAT SOL·LICITANT: Creu Roja

ENTITAT EXECUTORA: Mitja Lluna Roja Palestina

ZONA: Franja de Gaza

TITULARS DE DRETS: 35.000 persones

MODALITAT: Convocatòria extraordinària d'emergència

APORTACIÓ FONS: 42.000€

ASSIGNACIÓ: Consell d'Eivissa, Consell de Formentera i Ajuntament de Sant Joan.

La situació humanitària a Gaza és crítica: 69.785 de persones mortes i més de 170.000 ferides, fam declarada, infraestructures agrícoles, d'aigua, sanejament i alimentàries massivament destruïdes, més d'un milió de persones desplaçades, col·lapse del sistema sanitari, impacte profund en la salut mental de la població, severes restriccions d'entrada d'ajuda humanitària i greus vulneracions del dret internacional humanitari. Davant aquesta situació, la Mitja Lluna Roja Palestina (MLRP) està contínuament present sobre el terreny i ha prestat milions de serveis humanitaris, treballant de forma alineada amb el Moviment Internacional de la Creu Roja i Nacions Unides.

El projecte dona suport a aquesta resposta humanitària de la MLRP a la Franja de Gaza durant un període de 12 mesos per garantir l'accés urgent a serveis de salut, rehabilitació, alimentació, higiene i refugi temporal per a les persones més vulnerables, amb especial atenció a dones, infants i persones amb discapacitat.

La intervenció s'estructura en quatre eixos principals:

1. Manteniment i reforç dels serveis sanitaris de la MLRP, assegurant el funcionament d'hospitals, hospitals de campanya, centres de salut, punts mèdics avançats i la xarxa d'ambulàncies. Inclou la compra de medicaments i equipament mèdic, kits psicosocials per infants, manteniment de vehicles d'emergència i subministrament de carburant.
2. Millora de les condicions de salut i higiene de la població desplaçada, especialment dones i menors, mitjançant la distribució de kits de higiene i kits de dignitat adaptats culturalment i orientats a cobrir necessitats bàsiques, inclosa la higiene menstrual.
3. Accés garantit a serveis de rehabilitació per a persones amb discapacitat, a través de la provisió de dispositius assistencials (cadres de rodes, croses, etc.) i el suport als equips tècnics de rehabilitació.
4. Atenció de les necessitats immediates d'abric i béns essencials, mitjançant la distribució de mantes, matalassos, kits de cuina, tendals i altres articles de primera necessitat per a la supervivència.

Es prioritzarà la compra local per assegurar rapidesa, adequació cultural i menor impacte ambiental. La distribució es realitzarà a través de l'àmplia xarxa operativa i logística de la MLRP.

L'import sol·licitat contribueix específicament al resultat 1, finançant la compra de medicaments, equipament i subministraments mèdics essencials per sostenir els serveis de salut d'emergència de la MLRP.

Projecte 44/25. Resposta humanitària a Gaza: salut primària per a comunitats vulnerables.

ENTITAT SOL-LICITANT: Càritas Diocesana d'Eivissa

ENTITAT EXECUTORA: Caritas Jerusalem

ZONA: Ciutat de Gaza

TITULARS DE DRETS: 972 persones

MODALITAT: Convocatòria extraordinària d'emergència

APORTACIÓ FONTS: 42.050€

ASSIGNACIÓ: Ajuntament d'Eivissa, Consell d'Eivissa, Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia i Ajuntament de Sant Antoni de Portmany.

La crisi actual a Gaza ha provocat milers de morts i ferits, el desplaçament de més del 90% de la població i la destrucció massiva de les infraestructures civils, incloent-hi hospitals, centres de salut, sistemes elèctrics i de subministrament d'aigua. Amb menys del 30% dels hospitals operatius i una escassetat generalitzada de medicaments, equips i personal, milers de persones no poden accedir a tractaments bàsics. Les malalties infeccioses, la desnutrició i les lesions no tractades augmenten progressivament, mentre que la salut mental de la població - especialment infants i dones - s'ha deteriorat profundament.

En aquest context d'emergència humanitària extrema, el projecte té com a objectiu garantir l'accés immediat i gratuït a serveis de salut primària per a població altament vulnerable de la ciutat de Gaza. La intervenció, que tindrà una durada de sis mesos, dona suport al funcionament d'una Unitat Mèdica Mòbil (UMM) que recorrerà comunitats i assentaments on els serveis sanitaris han quedat destruïts o són inaccessibles. Caritas Jerusalem compta amb més de 25 anys d'experiència treballant a Gaza i actualment disposa d'una xarxa de 17 unitats mòbils actives, garantint la viabilitat tècnica i logística del projecte.

La UMM pot proporcionar atenció mèdica primària, diagnòstic bàsic, medicació essencial i derivació a serveis especialitzats quan sigui possible. Es preveu atendre 972 persones, de les quals 495 són dones (51%), 476 homes (49%) i 418 infants. Es donarà prioritat a dones embarassades o lactants, infants menors de cinc anys, persones grans, persones amb discapacitat, malalts crònics i famílies desplaçades. S'atendran també situacions d'orfandat i de menors que han assumit rols de cura després de la pèrdua dels adults del seu nucli familiar.

L'equip de professionals locals que treballarà a la UMM està format dos metges (un home i una dona), dos infermers (un home i una dona), un farmacèutic/a, un animador/a psicosocial i un psicòleg/a. Així, a més de l'atenció mèdica, es podrà donar suport psicosocial bàsic i orientació per reduir l'impacte emocional de la violència i el desplaçament.

L'import sol·licitat cobreix una part de les despeses del personal local durant sis mesos, tant de l'equip que treballa directament a la UMM, així com del/de la responsable d'emergències i de comptabilitat.

Per una altra part, el projecte inclou l'adquisició i gestió logística de medicaments essencials, prioritzant compres locals per agilitzar l'abastiment, i la coordinació amb el Ministeri de Salut

palestí, autoritats comunitàries i altres actors humanitaris per garantir una resposta coherent i segura.

Projecte 45/25. Reforç de l'accés a la justícia i protecció dels drets humans de la població palestina a Jerusalem Est

ENTITAT SOL·LICITANT: Mans Unides

ENTITAT EXECUTORA: Societat de St. Yves – Centre Catòlic de Drets Humans

ZONA: Jerusalem Est i Camp de persones refugiades de Shoufat

TITULARS DE DRETS: 2.480 persones

MODALITAT: Convocatòria extraordinària d'emergència

APORTACIÓ FONTS: 42.000€

ASSIGNACIÓ: Govern de les Illes Balears i Ajuntament de Santa Eulària des Riu.

Jerusalem Est està situada a la part oriental de la ciutat i va ser annexionada de forma unilateral per Israel l'any 1967 i la comunitat internacional la considera territori palestí ocupat. La població palestina que hi viu no compta amb la categoria de ciutadans/es, sinó que es consideren "residents permanents", un estatus jurídic fràgil que pot ser revocat i que limita l'accés als serveis bàsics, als drets socials i econòmics, a la llibertat de circulació i al dret a l'habitatge. Aquest marc legal desigual s'agreuja per les restriccions urbanístiques, la falta d'inversió pública, la pressió fiscal i la fragmentació territorial causada pel mur de separació i els controls militars, que aïllen barris sencers com Kufr Aqab i el camp de refugiats de Shoufat. La població viu en un context marcat per una ocupació prolongada, la discriminació estructural i un risc creixent de desplaçament forçós.

Davant d'aquest escenari, el projecte proposa una acció integral de la Societat de St. Yves – Centre Catòlic de Drets Humans, que compta amb una llarga trajectòria d'assistència legal gratuïta a la població palestina.

El projecte s'estructura al voltant de dos eixos estratègics complementaris, amb els que es combinarà l'assistència jurídica directa, la sensibilització comunitària i l'ús d'eines tecnològiques innovadores per facilitar l'accés a informació i serveis. Així, es busca: 1) Millorar l'accés de la població palestina de Jerusalem Est als serveis de defensa dels drets socials i econòmics, i 2) Reforçar la capacitat de la comunitat i dels actors locals per identificar i respondre a violacions de drets humans.

El projecte té una durada de dos anys i preveu atendre a 2.480 persones de manera directa i més de 12.000 persones com a beneficiàries indirectes. Es presenta el primer any del projecte, durant el qual es durien a terme les següents accions: 650 consultes jurídiques en drets socials i econòmics, 250 serveis jurídics per a l'obtenció de reduccions en l'impost municipal Arnona (grava per llei als propietaris d'edificis i terrenys), 200 serveis jurídics de residència, i l'inici d'un cas de litigi estratègic per impugnar una política discriminatòria amb impacte col·lectiu. A més, s'organitzaran dos "oficines jurídiques mòbils" al barri de Kufr Aqab i al camp de refugiats de Shoufat, s'elaboraran informes jurídics adreçats a la comunitat internacional, es realitzarà una

campanya digital de sensibilització/informació sobre drets de residència i es durant a terme dos sessions comunitàries de sensibilització jurídica.

L'import sol·licitat cobreix part de les despeses de personal local i serveis tècnics i professionals. La proposta contribueix a defensar el dret de la població palestina de Jerusalem Est a viure amb dignitat, mantenir la unitat familiar i resistir els processos de desplaçament forçós i segregació estructural.

Projecte 47/25. Resposta integral per salvar vides i protegir els drets de dones i noies afectades per l'emergència a la Franja de Gaza

ENTITAT SOL·LICITANT: Fundación Alianza por los Derechos, la Igualdad y la Solidaridad Internacional.

ENTITAT EXECUTORA: Culture and Free Thought Association (CFTA)

ZONA: Ciutats de Khan Yunis i Deir Al Balah (Franja de Gaza)

TITULARS DE DRETS: 3.718 dones i noies, 125 homes i noies

MODALITAT: Convocatòria extraordinària d'emergència

APORTACIÓ FONTS: 40.000€

ASSIGNACIÓ: Ajuntament d'Eivissa

En un context de desplaçament massiu de població a causa de la guerra, les dones i les noies estan exposades a riscos desproporcionats. La inseguretat alimentària, l'amuntegament i el col·lapse de les xarxes de protecció han elevat els riscos de violència sexual i de gènere, explotació i matrimonis forçats. Entre juny i agost de 2025 es documentaren 102 intents de suïcidi entre supervivents. Les avaluacions del Fons de Població de les Nacions Unides confirmen aquest deteriorament.

El projecte proposa una intervenció humanitària focalitzada que contribueix a salvar vides i protegir els drets de dones i noies afectades per l'emergència a la Franja de Gaza. A través de l'organització local CFTA, l'acció reforçarà l'accés a serveis essencials de salut sexual i reproductiva, suport psicosocial i gestió de casos de violència sexual i de gènere (VSG) a tres zones amb una alta concentració de població desplaçada:

- Al Mawasi (oest de Khan Yunis), on la població s'ha triplicat entre març i juny de 2025;
- Deir Al Balah i Zawayda (zona central), que és un nus de trànsit per a desplaçaments cap i des del nord. En juliol de 2025, els atacs afectaren infraestructura i operacions de la OMS, compromentent la capacitat de donar suport a hospitals i equips;
- Nuseirat, zona densament poblada on les necessitats han augmentat en refugis superpoblats, amb tancament o funcionament mínim d'espais segurs i centres de salut.

La intervenció respon a un deteriorament sense precedents del sistema sanitari, a la sobrecàrrega dels punts mèdics comunitaris i a l'increment sostingut dels riscos de protecció per a dones i noies. Les activitats inclouen serveis clínics de salut sexual i reproductiva (materials mèdics d'un sol ús, medicaments, personal especialitzat), prestació de serveis de planificació

familiar i atenció a la maternitat, derivació segura de casos de VSG (materials i subministres, suport psicològic, derivacions externes, transport,...) distribució de kits essencials per a dones i boxes, sessions informatives comunitàries i enfortiment de mecanismes locals per a prevenir, mitigar i respondre a la VSG.

El projecte s'articula en un programa humanitari més gran que Aliança i CFTA desenvolupen des de 2023. La contribució del Fons permetrà augmentar la cobertura d'aquest programa i assegurar continuïtat i qualitat en serveis essencials durant sis mesos.

4. SEGUIMENT DE PROJECTES

Segons s'estableix a les bases de la convocatòria, les entitats amb projectes finançats han de presentar dos informes diferents al Fons per donar compte de l'evolució dels projectes (seguiment i final). Per tant, durant tot l'any es realitza el seguiment dels projectes que s'estan executant, principalment, mitjançant l'anàlisi d'aquests informes.

Es manté també un contacte permanent amb les ONG d'Eivissa que han presentat projecte, així com amb les entitats que es presenten per la modalitat de cooperació directa. Al llarg de l'any, s'han mantingut reunions presencials o per videoconferència amb elles.

Així mateix, hem rebut la visita de representants de diferents entitats:

- El 28 de maig, coincidint amb la visita a Eivissa de l'arquebisbe de Rabat, Critóbal López, vam mantenir-hi una reunió juntament amb representants de Càritas Diocesana d'Eivissa i l'Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia. Vam conèixer de primera mà l'evolució del programa Tadamoun 24, un projecte que va ser aprovat en la convocatòria de 2024 i que actualment s'està executant al Marroc a través de Càritas Diocesana de Rabat. Aquest projecte, que dona assistència, acompanyament i protecció a persones en situació de vulnerabilitat, moltes de les quals són migrants, està assignat a l'Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia.
- El 9 de juliol l'assemblea del Fons es va reunir a la seu de l'Ajuntament d'Eivissa i va rebre a Samuel Ventura, director d'ACUA, una entitat d'El Salvador. L'objectiu de la visita va ser exposar, davant les administracions sòcies, les dificultats a les que s'enfronten les entitats i associacions que fan feina en la defensa dels drets humans al seu país.

El Fons Pitiús de Cooperació treballa a El Salvador des de fa 20 anys, al costat de comunitats i organitzacions, com ACUA, que circumscriuen la seva feina a la defensa dels drets fonamentals a comunitats rurals de La Cordillera de El Bálsamo. Més recentment, també treballa amb ECOS El Salvador, entitat que defensa el dret humà a l'aigua a través de diferents accions. Les iniciatives impulsades durant tot aquest temps – accés a aigua potable, enfortiment de capacitats productives i emprenedores per a la millora de l'alimentació, prevenció de la violència de gènere estructural existent al país - han anat

dirigides a persones que viuen a l'àmbit rural i que es troben en una greu situació d'empobriment.

Les organitzacions d'El Salvador que defensen els drets humans afronten des de fa alguns anys restriccions legals, estigmatització i criminalització de la seva tasca. En 2025 aquesta situació s'ha agreujat amenaçant la vida i la feina de les persones que hi treballen. En aquest context, l'assemblea del Fons va publicar un comunicat en el que expressava la seva preocupació per aquesta situació i pel fet que la cooperació no pot desenvolupar-se sense entorns segurs per a les persones i col·lectius que actuen en l'àmbit local. També reafirmava el compromís del Fons amb els valors democràtics i amb els drets humans, a la vegada que donava el seu suport a les organitzacions que els promouen i protegeixen. Finalment, des del Fons es feia una crida perquè es respectessin i protegissin els espais cívics i comunitaris que són essencials per al desenvolupament i la pau social.

Viatge de seguiment de projectes a Marroc

De l'1 al 8 de novembre, una delegació política i tècnica del Fons va realitzar un viatge a Marroc per fer el seguiment dels projectes finançats en els últims dos anys a través de Mans Unides i Càritas. La delegació va estar composta per les següents persones: Cristina Costa Juan (Consell de Formentera), Marilina Bonet Roig (Consell d'Eivissa), Marilina Serra Sala (Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia), Fina Darder (gerent del Fons), Marta Cardona (tècnica de projectes del Fons) i Francesc Reynés (cap del servei de protecció de menors del Consell de Formentera).

A la primera part del viatge, es va conèixer la feina que desenvolupa Càritas Diocesana a Marroc: d'una banda, a la Diòcesis de Rabat en l'acompanyament a persones migrants per a que puguin accedir als seus drets fonamentals: acollida (cobrint les necessitats bàsiques en alimentació, roba i atenció mèdica), escolta i orientació (assessorament administratiu i jurídic). Durant la visita que la delegació va fer a Rabat, es va mantenir un breu encontre amb Vicente Ortega Cámara, coordinador de l'Oficina Tècnica de l'AECID a Marroc. De l'altra, a la Diòcesis de Tànger, on estan desenvolupant tasques de sensibilització i dinamització comunitària, promoció educativa i formació per a dones i joves en situació de vulnerabilitat.

A la segona part del viatge la delegació va visitar la seu de la Delegació Diocesana de Migracions (DDM), soci local de Mans Unides. Allí es va reunir amb l'equip tècnic, que dona suport a persones migrants procedents de diversos països de l'Àfrica Subsahariana. Atenció a necessitats bàsiques, assessorament en qüestions jurídiques i administratives i atenció a dones soles amb fills, són algunes de les activitats que aquesta entitat desenvolupa a Tànger.

Durant el viatge també es varen conèixer les iniciatives d'altres entitats de cooperació: ATIL, una associació de Tetuan que treballa en l'àmbit educatiu (primària, secundària i formació professional), per a prevenir la radicalització dels joves; Azahara i DARNA, entitats que treballen a Chefchaouen i a Tànger respectivament, donant suport a cooperatives de dones en artesania i empreniments.

5. EDUCACIÓ PER A LA TRANSFORMACIÓ SOCIAL (EpTS)

Concebem l'EpTS com un procés socioeducatiu obert i continu, que promou el desenvolupament de persones i comunitats crítiques, responsables i compromeses amb la construcció d'un món més just i sostenible, on existeixin condicions de vida digna per a tots els éssers que l'habiten.

Es tracta de fomentar les capacitats individuals i col·lectives per generar accions transformadores de la realitat local i amb perspectiva global.

Amb aquest objectiu treballem des de l'àrea d'Educació Transformadora acostant-nos a diferents agents de la societat: d'una banda, treballant estretament amb la comunitat educativa, i de l'altra, a través de campanyes de sensibilització dirigides a la ciutadania.

A més, a partir del curs 2025/26 aquesta àrea consta d'un Programa de Voluntariat, a través del qual diferents persones poden col·laborar en les nostres tasques educatives i així arribar a un major nombre d'alumnes en els centres d'ensenyament.

5.1 TREBALL AMB LA COMUNITAT EDUCATIVA DE LES PITIÜSES

5.1.1. NOU ENFOCAMENT

El curs 2024/25 vàrem iniciar el treball amb la comunitat educativa des d'un nou enfocament, que s'alinea amb la campanya de sensibilització "Enfront del racisme i la xenofòbia, actuam!" i que parteix de tres premisses:

- Centrat en l'eix estratègic DRETS HUMANS DE LES PERSONES MIGRANTS, de crucial importància en el context social i polític actual.
- Estretament vinculat a les necessitats dels centres educatius en matèria d'acollida d'alumnat nouvingut, convivència intercultural i prevenció i erradicació d'actituds racistes o xenòfobes.
- Promotor de projectes educatius transformadors, a través de metodologies que estimulin la interacció i intervenció directa amb l'entorn social i mediambiental dels i de les joves, com ara l'Aprenentatge Servei.

Així, la proposta del Fons per als centres educatius durant els cursos 2024/25 i 2025/26 s'ha concretat en:

- Desenvolupar el programa JOVES D'EIVISSA CONTRA EL RACISME I LA XENOFÒBIA a diversos instituts de l'illa.
- Impartir tallers per a alumnat, així com aportar recursos i assessorament sobre les temàtiques de cultura de pau, processos migratoris, interculturalitat i antiracisme, a totes les escoles i docents que ho sol·licitin.

- Oferir formació específica sobre aquestes temàtiques, dirigida a professorat i altres professionals dels serveis psicosocials.

5.1.2. PROGRAMA JOVES D'EIVISSA CONTRA EL RACISME I LA XENOFÒBIA

La campanya ENFRONT DEL RACISME I LA XENOFÒBIA, ACTUAM!, contempla accions de sensibilització dirigides a diferents sectors de la ciutadania pitiüsa i posa especial atenció en la joventut a través de la col·laboració amb els centres educatius.

Una d'aquestes accions és el **programa d'Aprenentatge Servei "JOVES D'EIVISSA CONTRA EL RACISME I LA XENOFÒBIA"**, dissenyat i coordinat pel Fons Pitiús de Cooperació, amb la col·laboració de Creu Roja Illes Balears.

La seva finalitat és impulsar projectes d'Aprenentatge Servei (ApS) des dels instituts de secundària que afavoreixin la convivència intercultural en la comunitat, tot prevenint comportaments i actituds xenòfobes i racistes, especialment en l'entorn de la població jove.

OBJECTIUS DEL PROGRAMA

- Facilitar la comprensió, des d'una perspectiva global, de les causes dels moviments migratoris actuals i la realitat de les persones que migren.
- Contribuir a l'erradicació d'actituds i creences xenòfobes o racistes en la població jove, aprenent a identificar i contrarestar els falsos rumors cap a les persones que migren, així com estereotips, prejudicis i discursos d'odi cap a persones racialitzades.
- Fomentar relacions humanes basades en la igualtat, l'empatia, la valoració de la diversitat i la interculturalitat, entesa com la capacitat d'intercanvi cultural i de transformació personal.
- Incentivar el compromís de l'alumnat en el respecte i la defensa dels Drets Humans
- Impulsar metodologies d'Aprenentatge Servei, que promoguin la cultura de pau i que estiguin vinculades a l'entorn humà i comunitari dels centres educatius de l'illa d'Eivissa.
- Generar projectes que, partint de necessitats reals d'aquest entorn, afavoreixin la convivència intercultural en la comunitat, tot prevenint comportaments i actituds xenòfobes i racistes, especialment en la població jove.
- Potenciar l'intercanvi d'experiències inspiradores entre centres educatius.

GRUPS DESTINATARIS : alumnat de 1r a 4t d'ESO de diferents IES de l'illa.

FASES DEL PROGRAMA I ACTIVITATS

1. PREPARACIÓ:

- Reunió inicial: Explicació dels objectius i funcionament del programa al professorat implicat, a càrrec de la tècnica d'educació del Fons Pitiús.
- Sessió introductòria amb l'alumnat, a càrrec del professorat.

2. SENSIBILITZACIÓ:

- Sessió 1 -“Les migracions”, a càrrec del Fons Pitiús.
- Sessió 2 -“Testimonis de migració i asil”, amb persones voluntàries de Creu Roja.
- Sessió 3 -“Manifestacions del racisme a l’entorn i als mitjans de comunicació”
- Sessió 4 -“Fer front al racisme i abraçar la interculturalitat”, a càrrec del Fons Pitiús.
- Sessions de reflexió amb l’alumnat, a càrrec del professorat dels centres.

3. INVESTIGACIÓ A L’ENTORN:

- Sessions de diagnòstic, a càrrec del professorat del centre: els objectius d’aquestes sessions és detectar les necessitats en la comunitat, investigant com és la convivència intercultural en el centre o en el barri, quines situacions de racisme es donen i quines són les causes i conseqüències d’aquestes situacions.

4. DISSENY I PLANIFICACIÓ DEL PROJECTE D’APS

- Sessió 5 - “Propostes d’acció”, a càrrec del Fons Pitiús. Quins serveis podríem realitzar per atendre les necessitats que hem detectat a la comunitat?
- Sessions de disseny del projecte d’ApS amb l’alumnat, a càrrec del professorat: decidir el servei que es realitzarà i com s’avaluarà el seu impacte.
- Reunions de seguiment: reunions del professorat amb la tècnica del Fons Pitiús, per donar assessorament i suport als projectes d’ApS.

5. EXECUCIÓ I AVALUACIÓ DEL PROJECTE D’APS: Cada grup o centre desenvolupa i avalua el seu projecte d’ApS.

6. CELEBRACIÓ i DIFUSIÓ : Festa o esdeveniment per celebrar, reconèixer i donar valor a la feina realitzada. Cada centre podrà organitzar la seva celebració amb tot l’alumnat per donar visibilitat i compartir els resultats del projecte amb la comunitat educativa i famílies.

7. TROBADA FINAL: Trobada amb tot l’alumnat participant durant un matí a final de curs.

AVALUACIÓ DEL PROGRAMA

A l’avaluació del programa participen tots els agents implicats:

Equip del Fons Pitiús - amb reunions d’avaluació interna, durant el desenvolupament del programa i en acabar el curs. L’objectiu és detectar les fortaleses i els aspectes positius, així com detectar tots aquells que cal millorar per futures edicions.

Equip de Creu Roja - El Fons Pitiús passa enquestes de valoració i satisfacció al voluntariat implicat en les sessions de sensibilització i es realitza una reunió d’avaluació final amb la tècnica coordinadora del voluntariat.

L’alumnat - En finalitzar el curs, l’alumnat participant omple un qüestionari d’avaluació personal i un altre grupal sobre el programa i els aprenentatges adquirits.

El professorat - Les valoracions del programa i els suggeriments del professorat es recullen a través de:

- Enquestes de valoració després de cada sessió impartida pel Fons Pitiús o Creu Roja.

- Una rúbrica d'autoavaluació i un qüestionari d'avaluació de diferents ítems al final del programa.
- Una reunió de tancament i avaluació amb el professorat de cada centre.

ACTIVITATS REALITZADES DURANT EL 2025

Durant l'any 2025 s'han estat desenvolupant dos edicions d'aquest programa.

La primera edició pilot, corresponent al curs 2024/25, amb la participació de 18 grups:

IES Algarb: 3 grups de 3r d'ESO.

IES Santa Maria d'Eivissa: 2 grups de 4t d'ESO.

IES Isidor Macabich: 1 grup de 1r d'ESO i 3 grups de 2n d'ESO i 5 grups de 4t d'ESO.

IES Sa Colomina: 4 grups de 3r d'ESO.

La segona edició, corresponent al curs 2025/26, amb la participació de 13 grups:

IES Algarb: 3 grups de 2n d'ESO.

IES Santa Maria d'Eivissa: 2 grups de 4t d'ESO i 1 grup de 2n d'ESO.

IES Isidor Macabich: 2 grups de 2n d'ESO i 5 grups de 4t d'ESO.

Al llarg del primer i segon trimestre de l'any es varen completar totes les fases de la primera edició, iniciada a finals de 2024. El curs es va tancar amb una **Jornada de cloenda i celebració** durant el matí del 29 maig al Teatre de Can Ventosa, on va assistir tot l'alumnat i professorat participant, al voltant de 400 persones. Durant la primera part de l'acte, cada centre va tenir l'oportunitat de compartir els projectes i accions de servei a la comunitat que ha dut a terme, els quals complien amb algun d'aquests propòsits:

- visibilitzar situacions de racisme i xenofòbia “quotidianes”: treure-les a la llum per denunciar-les i començar a erradicar-les
- sensibilitzar sobre la realitat de les persones que es veuen forçades a migrar, promovent actituds i reflexions que desmuntin estereotips i discursos d'odi
- millorar l'acollida a les persones nouvingudes i la convivència intercultural en el centre

En reconeixement a la feina realitzada, cada institut va rebre una reproducció del cartell de l'artista Satone Mei, dissenyat específicament per al programa. La segona part de la jornada, va consistir en una xerrada interactiva amb pintura en viu, de la mà del comunicador i activista social Mohamed El Amrani i l'artista afrofeminista Montserrat Anguiano.

En el quart trimestre de l'any s'ha posat en marxa la segona edició del programa amb els nous grups participants, que tindrà continuïtat durant l'any 2026.

En total, al llarg del 2025 el Fons Pitiús ha portat a terme les següents activitats incloses en el programa:

- 18 reunions de coordinació, seguiment o avaluació del programa amb els diferents agents participants (professorat, voluntariat de Creu Roja, equips tècnics, persones convidades a la Jornada de tancament)
- 22 sessions 1 de la Fase de Sensibilització
- 20 sessions 2 de la Fase de Sensibilització (amb voluntariat de Creu Roja)
- 17 sessions 3 de la Fase de Sensibilització
- 17 sessions 4 de la Fase de Sensibilització
- 17 sessions 5 de la Fase de Disseny i Planificació del projecte APS
- 1 Jornada de cloenda i celebració

5.1.3 OFERTA D'ACTIVITATS PER A ALUMNAT

A partir del curs 2024/25 el Fons Pitiús ha centrat la seva oferta d'activitats puntuals (fora del Programa d'APS) en tallers relacionats amb les temàtiques de pau, migracions, interculturalitat i prevenció del racisme, a més de l'escape room sobre l'Agenda 2030. Des del curs 2025/26 totes les activitats s'ofereixen a tots els centres públics i concertats d'Eivissa i Formentera.

La **difusió d'aquestes activitats** s'ha fet a través de publicacions a les xarxes socials, correus electrònics als diferents centres educatius i també mitjançant reunions específiques amb la Direcció Territorial d'Educació d'Eivissa i Formentera, el Centre de Professorat de Formentera i l'Associació de Directors/res de Primària d'Eivissa i Formentera (ADIPEF).

5.1.3.1 ACTIVITATS PER A L'ALUMNAT DE PRIMÀRIA

En 2025, s'han fet un total de 48 sessions de diferents tallers i activitats que s'ofereixen per a l'alumnat d'educació primària:

- **Taller- Pau i noviolència:** 16 sessions a les escoles CEIP Portal Nou, CEIP Cas Serres, CEIP Can Cantó, CEIP Balansat, CEIP Santa Eulària, CEIP Buscastell, CC Santíssima Trinitat i CEIP Urgell.
- **Gimcana sobre migració i refugi- "Posa't a les seves sabates":** 13 sessions als centres CEIP Sant Rafel, CEIP Can Misses, CEIP Cas Serres, CEIP Sa Graduada i CEIP Buscastell.
- **Taller- Comprendre les migracions:** 12 sessions al CEIP Sa Graduada, CEIP Buscastell i CEIP Jesús
- **Taller- Migracions i Interculturalitat:** 7 sessions als centres CEIP Sa Joveria, CC Santíssima Trinitat i Centre Betània de Càritas

5.1.3.2 ACTIVITATS PER A ALUMNAT DE SECUNDÀRIA, CICLES FORMATIUS I BATXILLERAT

Durant tot l'any s'han realitzat un total de 15 sessions de les diferents activitats que s'ofereixen per a l'alumnat de secundària i batxillerat (no incloses en el programa "Joves d'Eivissa contra el racisme i la xenofòbia"). Aquestes són:

- **Escape Room sobre l'Agenda 2030 -"Antropocè, la sisena extinció"**: 10 sessions amb alumnat de IES Sa Colomina, IES Macabich, IES Algarb, CC Sa Real i IES Sant Agustí; 1 sessió amb el grup del Taller d'Integració de Càritas.
- **Taller- conflicte, violència i pau**: 3 sessions a l'IES Sa Colomina i IES Sa Serra.
- **Taller- Les migracions. Aturem el discurs d'odi i els falsos rumors**: 2 sessions al CC Santíssima Trinitat.

5.1.4 BIBLIOTEQUES VIATGERES A LES ESCOLES

Les Biblioteques Viatgeres **Llegim el món** i **Tatam el món**, són un recurs que oferim a totes les escoles que ho demanen. Es tracta de diverses seleccions de llibres infantils i juvenils de la Biblioteca del Fons, que van visitant aquests centres educatius al llarg del curs acadèmic (*vegeu apartat 5.4.1 Biblioteques viatgeres*).

5.1.5 EXPOSICIONS

El Fons disposa de diverses exposicions que s'ofereixen com a recurs didàctic als centres educatius per a treballar l'educació per a la transformació social.

- **La dona al món**

Mitjançant fotografies i a través de la història tres dones de diferents països, aquesta mostra té com a objectiu que l'alumnat conegui i reflexioni sobre la situació dels drets de les dones a diferents llocs del món. L'exposició s'ofereix a escoles i escoles i durant el 2025 ha passat pels següents centres: CEIP Can Raspalls, CEIP Labritja, El Ses Païsses, i El Es Vedranell.

- **Seriosament, 25 arguments per a la pau en còmic**

Exposició, que va ser elaborada per FundiPau (Fundació per la Pau), està destinada als centres de secundària. A través de 25 làmines, il·lustrades per humoristes gràfics, ens proposa 25 idees per a construir una cultura de pau. Al 2025 ha estat a l'IES Sa Colomina, IES Isidor Macabich, IES Sant Agustí i CC Santíssima Trinitat.

- **Giramón**

Aquesta activitat està destinada a infants d'educació infantil (4 i 5 anys) amb la intenció que puguin apropar-se de forma lúdica a la realitat d'altres indrets del món. S'ofereix cada dos cursos escolars a tots els centres de les Pitiüses. Durant el primer trimestre del curs 2025/26 ha estat disponible per ser visitada a la seu del Fons Pitiús (Eivissa). La visita a l'exposició es realitza sempre amb l'acompanyament d'una tècnica, que va guiant als infants durant l'activitat.

Durant aquest període l'han visitat 18 grups d'infantil de 5 escoles: CEIP Santa Gertrudis, CEIP Sa Joveria, CEIP Sant Antoni de Portmany, CEIP Sa Graduada i CC Santíssima Trinitat.

- **La Mediterrània, una mar d'intercanvis**

Aquesta exposició consisteix en un gran mapa de dimensions 2,60 x 1,16 m, que ofereix un recorregut per alguns dels elements propis de la cultura d'Eivissa i Formentera, fruit dels intercanvis culturals al llarg de mil·lennis entre els diferents pobles de la conca Mediterrània. L'objectiu principal és fomentar els llaços d'identitat i proximitat entre els països i cultures actuals d'aquesta conca. S'ofereix a centres d'educació primària i secundària.

Durant el 2025 ha estat al CEIP Torres de Balàfia, CEIP Labritja i a l'IES Santa Maria d'Eivissa.

- **Exposició Antirumors sobre les Persones Migrants**

Exposició elaborada per a la campanya de sensibilització "Enfront del racisme i la xenofòbia, actuem!", que s'ofereix a tots els centres d'educació primària i secundària. Consta de vuit cartells amb imatges, textos i dades que desmenteixen rumors i falsos discursos sobre les persones migrants, entorn de les següents temàtiques: serveis sanitaris, ajudes socials, treball, educació, seguretat i motius de les migracions.

Durant el 2025 ha visitat el CEPA Pitiüses i l'IES Santa Maria d'Eivissa. A més, el 30 d'octubre va estar exposada a l'espai Can Pep Xico durant la X Trobada d'Agents Socials, organitzada per Càritas Ibiza.

5.1.6 FORMACIÓ ÀMBIT PSICO-SOCIOEDUCATIU

La formació per a docents que el Fons Pitiús ha ofert durant el 2025 s'ha emmarcat en l'eix estratègic *Drets humans de les persones migrants* i s'ha centrat en l'atenció i acollida a menors migrants. Per aquest motiu, la formació no ha estat dirigida exclusivament a professorat, sinó també a personal d'entitats i serveis sociosanitaris de les Illes Pitiüses.

Acompanyament psicoeducatiu en els processos migratoris de menors acompanyats/ades i no acompanyats/ades

Aquesta formació es va portar a terme durant el primer trimestre del curs 2025/26. Tenia com a objectiu principal abordar des d'una perspectiva respectuosa i amb criteris clínics i psicoeducatius, l'acompanyament a menors que hagin viscut un procés migratori.

Les sessions varen ser impartides per **Alma Serra**, psicòloga general sanitària i psicoterapeuta humanista, especialista en trauma, vincle i dol, antropòloga social i cultural i mestra especialista en música. A més, dirigeix el Centre de Psicologia Humanista de Sevilla i és presidenta de l'Associació Espanyola d'Educació Emocional.

La formació va tenir lloc els dies 29 i 30 d'octubre amb una durada de 8 hores. Inicialment, estava previst fer-ho al Casal d'Entitats Cas Serres (Eivissa) en modalitat presencial, però el mal temps va impedir que la ponent pogués volar des de Sevilla a Eivissa i es va haver de fer la formació en línia, a través de la plataforma Zoom.

S'hi van preinscriure 56 persones, de les quals finalment hi van assistir 39. D'aquestes 39 persones, 19 eren docents de centres educatius de primària, de secundària, del camp d'aprenentatge i de l'equip d'alteracions del comportament de la Conselleria d'Educació. Mentre que 20 persones provenien d'associacions i institucions que treballen amb joventut migrada: Centre de Menors Pare Morey, CEPCA, Fundació Deixalles, centre Betània de Càritas i Fons Pitiús de Cooperació.

El curs va ser homologat pel Servei de Formació Permanent de Professorat de la Direcció General de Personal Docent i Centres Concertats del Govern de les Illes Balears. Els 19 docents participants van complir els requisits d'assistència per obtenir la certificació.

5.2 CAMPANYA: ENFRONT DEL RACISME I LA XENOFÒBIA, ACTUAM!

Les campanyes són per al Fons una eina més d' EpTS, que pretén augmentar l'abast i la capacitat d'incidència de les accions que es realitzen més enllà de l'àmbit educatiu.

Periòdicament, l'Assemblea tria una temàtica que és tractada a partir d'exposicions, xerrades, articles en premsa, cursos o altres accions destinades a un públic divers en interessos, edat, àmbit professional, etc.

El 2023 el Fons Pitiús inicià la campanya de sensibilització "**Enfront del racisme i la xenofòbia, actuam!**", focalitzada en els drets de les persones migrants i amb els següents objectius:

- Conscienciar a la ciutadania sobre la naturalesa multidimensional de la mobilitat humana.
- Desmuntar estereotips, prejudicis i falsos rumors sobre les persones que migren.
- Prevenir i contrarestar els discursos d'odi i les actituds xenòfobes i racistes cap a les persones migrades.
- Afavorir la construcció d'un espai comú de convivència intercultural.

La campanya s'ha mantingut al llarg de 2024 i 2025 i ha inclòs accions destinades a diferents àmbits socials i sectors de la ciutadania: activitats divulgatives al carrer, jornades, activitats culturals, activisme en xarxes socials, tallers en centres educatius i formacions.

Així, durant el 2025 el Fons Pitiús ha realitzat les següents accions:

- **Activitats per als centres educatius de primària i secundària:** gimcana sobre persones refugiades i tallers sobre migració, interculturalitat i prevenció del racisme i els discursos d'odi (vegeu apartat 5.1.3. *Oferta d'activitats per a l'alumnat*).
- **Exposició Antirumors sobre les Persones Migrants:** 8 plafons amb imatges i textos amb dades que desmenteixen rumors i falsos discursos sobre les persones migrants. Aquesta exposició, dissenyada en 2023, ha estat utilitzada al llarg de diverses accions de la

campanya i està disponible com a recurs educatiu per a les escoles i instituts de les Illes Pitiüses (vegeu apartat 5.1.5 *Exposicions*).

- **Participació en l'Encesa de Torres, Talaies i Talaiots de la Mediterrània pels Drets Humans:** Eivissa i Formentera va participar en aquest acte anual que, en 2025, va tenir lloc el 25 de gener. El Fons Pitiús, juntament amb Amnistia Internacional, Consell d'Eivissa i Consell de Formentera organitzàren l'esdeveniment a la Torre des Carregador (Eivissa) i a la Torre de Sa Punta Prima (Formentera). A cadascun d'aquests punts es van encendre bengales de fum de forma simultània i es va llegir un manifest reafirmant la necessitat urgent de respectar i defensar els drets fonamentals arreu del món i, en particular, el dret a migrar per a totes les persones, consagrat a la Declaració Universal de Drets Humans.
- **Formació per a professorat i personal d'entitats i serveis socio-sanitaris de les Illes Pitiüses:** "Acompanyament psicoeducatiu en els processos migratoris de menors acompanyats/ades i no acompanyats/ades", a càrrec d'Alma Serra. El 29 i 30 d'octubre mitjançant la plataforma digital Zoom (vegeu apartat 5.1.6 *Formació d'Àmbit Psico-socioeducatiu*).
- **Contacontes "El llarg viatge":** conte teatralitzat sobre migració i interculturalitat, creat i interpretat per l'artista Anacrònica per encàrrec del Fons Pitiús de Cooperació i dirigit a infants a partir de 6 anys. Durant el 2025 el conte ha estat representat, amb el suport de Caixa Colònia, al Centre Cultural de Puig d'en Valls, la Biblioteca de Ses Figueretes, l'Espai Cultural de Sant Ferran i la Biblioteca de Cala de Bou.
- **Programa "Joves d'Eivissa contra el racisme i la xenofòbia":** dissenyat i coordinat pel Fons Pitiús de Cooperació, compta amb la col·laboració de Creu Roja Illes Balears i es porta a terme a diferents IES de l'illa d'Eivissa durant els cursos 2024/25 i 2025/26. La seva finalitat és impulsar projectes d'Aprenentatge Servei (ApS) des dels instituts de secundària que afavoreixin la convivència intercultural en la comunitat, tot prevenint comportaments i actituds xenòfobes i racistes, especialment en l'entorn de la població jove. (Vegeu apartat 5.1.2 *Programa Joves d'Eivissa contra el racisme i la xenofòbia*).
- **Exposició "Històries de Migracions. Eivissa i Formentera, terra de sortida i arribada":** Exposició ideada i coordinada pel Fons Pitiús de Cooperació, que recull 25 testimonis de persones que s'han vist forçades a migrar. Històries de 13 persones que sortiren d'Eivissa o Formentera abans dels anys seixanta i d'altres 12 que han arribat a les nostres illes procedents d'altres països. L'exposició consta de 29 panells amb fotografies i 26 audiovisuals, en els que les persones protagonistes i els seus familiars expliquen diferents aspectes i vivències del seu procés migratori. Els panells han estat dissenyats per Ricard Bofill i els audiovisuals gravats i editats per l'empresa Sinestrés Ibiza. La finalitat d'aquest projecte, és visibilitzar Eivissa i Formentera com a punts clau en el trànsit de persones al llarg de la història i crear un punt de trobada i empatia entre dos temps (abans i ara), un

espai on es pugui donar el reconeixement mutu entre els qui s'han vist i es veuen forçats a migrar.

L'exposició es va inaugurar a Eivissa el dia 13 de desembre de 2024 al Centre Cultural de Jesús, coincidint amb la celebració del 25è aniversari del Fons, i a Formentera el 17 de març de 2025 a la sala de l'Ajuntament Vell. Al llarg del 2025 ha recorregut diferents espais de tots els municipis de les Illes Pitiüses:

- 13 desembre 2024 – 9 gener 2025 : Centre Cultural de Jesús.
  - 10 – 31 gener 2025: Centre Jove C19 (Eivissa).
  - 5 – 23 febrer: Can Jeroni (Sant Josep de sa Talaia).
  - 25 febrer – 13 de març. Sala de plens de l'Ajuntament de Sant Joan de Labritja.
  - 17 –22 març: Sala d'exposicions "Ajuntament Vell" (Sant Francesc, Formentera).
  - 24 març – 15 abril: Centre Cultural de Puig d'en Valls (Santa Eulària des Riu).
  - 8 maig – 28 setembre: Far de la Mola (Formentera).
  - 14 – 30 d'octubre: Sa Punta des Molí (Sant Antoni de Portmany).
  - 4 – 27 de novembre: Sala Refectori de l'Ajuntament d'Eivissa.
- **Projecció i Col·loqui *Històries de Migracions*:** paral·lelament a l'exposició s'ha organitzat un cicle de projeccions dels audiovisuals, acompanyades de col·loquis amb protagonistes del projecte, moderats per una tècnica del Fons Pitiús. Aquestes activitats s'han desenvolupat al llarg del 2025 en diversos espais dels municipis de les Pitiüses i amb la participació de diferents persones:
    - 24 de gener: al Centre de Creació Jove C19, amb la participació de Diana Delgado Zambrano, Nahuel Barreiro Fierro i Zineb Aalouf El Imrani.
    - 20 de febrer: a l'Auditori Can Jeroni, amb la intervenció de Valeria Fieschi Marí, Carolina Orvay i Miguel Bonnin Costa.
    - 11 de setembre: a la Casa del Poble del Pilar de la Mola, amb la participació de Pedronel Escobar i Vicenç Mayans, i, com a convidat especial, Marouan Fartakh, coordinador d'alertes del col·lectiu Caminando Fronteras.
    - 17 d'octubre: a l'Espai Cultural Sa Punta des Molí, amb la participació de Margarita Torres, Alseny Kamara i Reyna Burgos.
    - 15 de desembre: al Centre de Creació Jove C19, amb la intervenció de Esther Serra Giménez i Luiz Felipe Pinto. Col·loqui de tancament del projecte *Històries de Migracions*, dins del marc del Dia Internacional del Drets Humans (10 desembre) i Dia Internacional de les Persones Migrants (18 de desembre).
  - **Visita guiada per a centres educatius a l'exposició *Històries de Migracions*:** desenvolupada a les diferents sales on ha estat l'exposició i conduïda per una tècnica del Fons Pitiús, l'activitat ha consistit en una visita interactiva a l'exposició i la projecció dels audiovisuals, amb dinàmiques d'exploració i diàleg participatiu amb l'alumnat. Al llarg de l'any 2025 han participat en l'activitat un total de 22 grups de 5è de primària a 4t d'ESO, dels següents centres educatius: IES Algarb, IES Isidor Macabich, CEIP Can Misses, IES Santa Maria d'Eivissa, CEIP L'Urgell, CEIP Sa Joveria i CEIP Cas Serres.

- **Microteatre i col·loqui 23 kg. Històries de dones que sostenen la vida:** activitat realitzada el 14 de novembre a la Sala Refectori de l'Ajuntament d'Eivissa, dins del marc del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones i de l'exposició *Històries de Migracions*. Aquesta peça de microteatre pretén visibilitzar les barreres socials i institucionals, així com les violències racistes, de gènere i de classe a les quals s'han d'enfrontar les dones migrants cuidadores i treballadores de la llar. És interpretada per Hermanas Pico hueso i està inspirada en el documental "Cuidant-nos", realitzat per l'associació Andiara a partir de testimonis reals. En acabar l'obra, es realitzà un col·loqui amb el públic, conduït per Abril Iriani, cofundadora d'Andiara.
- **Participació a la X Trobada d'Agents Socials, organitzada per Càritas Eivissa:** el 30 d'octubre a l'espai Can Pep Xico va tenir lloc aquesta Jornada. El Fons Pitiús hi va participar amb l'exposició Antirumors contra les Persones Migrants, la projecció de l'audiovisual *Històries de Migracions* i la xerrada *Cooperació i Migracions des d'Eivissa i Formentera*, on s'explicà la tasca del Fons lligada a l'eix estratègic Drets Humans de les Persones Migrants.
- **Xerrada i projecció *Històries de Migracions* a la Universitat Oberta de Majors (UOM):** participació en el programa lectiu de la UOM el dia 13 novembre. La sessió va consistir en la projecció de l'audiovisual de l'exposició, acompanyada d'una xerrada sobre migracions a càrrec de la gerent del Fons Pitiús i una treballadora de Creu Roja, qui va compartir la seva tasca en els projectes d'assistència a persones nouvingudes i també el seu testimoni personal com a migrant del Marroc.

5.3 ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES DELS PROJECTES DE COOPERACIÓ

Les bases de la convocatòria ordinària de projectes de cooperació del Fons dels últims anys inclouen la obligatorietat de realitzar activitats de retorn a Eivissa i/o Formentera, buscant la relació global-local entre la temàtica o problemàtica a la que dona resposta el projecte finançat i la realitat de les Pitiüses. Aquestes accions poden ser de sensibilització, incidència, formació o investigació. Durant l'any, s'han realitzat de forma coordinada amb diferents entitats les següents accions:

- **Projecte sobre la gestió sostenible de l'aigua (ODS6) al CEIP Sant Antoni de Portmany:** Partint d'un pou antic (aljub) situat enfront de l'escola es va afavorir la curiositat de l'alumnat i la recerca sobre els diferents sistemes de recollida, emmagatzematge i abastiment d'aigua al llarg de la història d'Eivissa. D'aquesta manera, durant el curs 2024/25 el CEIP Sant Antoni va triar la temàtica de l'aigua com a projecte de centre, treballant al llarg del curs l'ODS6 de manera transversal i amb tot l'alumnat, aprofundint en les maneres d'aprofitar l'aigua com a recurs natural imprescindible per a la vida.

En aquest marc, aprofitant la visita de dos membres de l'associació ACUA de El Salvador a Eivissa, el Fons va oferir a l'escola un taller per a l'alumnat de 5è i 6è. En ell, l'alumnat va poder conèixer la gestió comunitària d'aquest recurs a les comunitats rurals d'aquest país i reflexionar sobre les diferències en l'accés a l'aigua entre països, així com el valor que se li dona com a recurs natural.

El resultat de tota aquesta recerca i aprenentatge va ser la instal·lació d'un sistema de degoteig a l'hort i al jardí de l'escola. La Fundació Natura Parc va assessorar la comunitat educativa sobre els sistemes de regadiu, coneixement i preparació dels terrenys. Utilitzant eines tradicionals eivissenques, van aprendre a millorar el sòl mitjançant aportacions de matèria orgànica que afavorien el creixement òptim de les plantes amb el mínim ús d'aigua. El sistema de degoteig va estar finançat per la AECID i el Fons Pitiús. El dia 11 d'abril el CEIP Sant Antoni va celebrar la seva festa anual i el Fons Pitiús va conèixer els resultats d'aquest projecte.

- **Trobada “Acompanyament en la integració social de menors migrants”.** Els dies 21 i 23 de maig es van realitzar dos trobades amb funcionariat de les institucions sòcies del Fons sobre l'acompanyament en la integració social de menors migrants. Aquestes trobades s'emmarquen dins les activitats del projecte que Mans Unides està desenvolupant al Marroc, facilitant un acompanyament integral a la població migrant en situació de major vulnerabilitat a les ciutats de Nador i Tànger. L'entitat que executa el projecte és la Delegació Diocesana de Migracions (DDM) de l'Església catòlica de Nador i les trobades van anar a càrrec d'una de les seves educadores socials, Hannan Al Kamboui, que treballa especialment amb infants i joves fent l'acompanyament educatiu, la integració social i el suport emocional.

La primera jornada es va realitzar al Casal d'Entitats de Cas Serres, amb personal de l'àrea de benestar social dels diferents ajuntaments de l'illa d'Eivissa, així com del Consell d'Eivissa. La segona va ser a Formentera amb el personal de l'àrea de benestar social del Consell de Formentera. A més de conèixer de primera mà tota la feina que s'està fent, la trobada va ser un espai de reflexió i aprenentatge mutu sobre el repte que suposa l'acollida de les persones migrants, amb especial atenció a infants i joves que migren sols, així com la forma de crear entorns segurs i estimulants que afavoreixin el seu desenvolupament.

- **Recopilació d'informació de les persones en trànsit a la ruta algeriana.** Els dies 9 i 10 de setembre vàrem rebre dos representants del Col·lectiu Caminando Fronteras: la defensora de drets humans i fundadora de l'entitat, Helena Maleno, i el seu coordinador d'alertes, Marouan Fartakh. En el marc del projecte “Observatori de drets humans de les persones migrants a la ruta algeriana”, que compta amb el suport del Fons des de 2023, es van realitzar diferents reunions. El primer dia es reuniren amb Marilina Bonet, Directora Insular de Benestar Social del Consell d'Eivissa, i Olga Egea, cap d'acolliment residencial del Consell d'Eivissa. La segona jornada es va realitzar a Formentera, on es

trobaren amb personal tècnic de l'àrea de benestar social del Consell de Formentera, que és l'assignat a la protecció de menors i atenció a persones migrants.

Un altra objectiu del viatge va ser visitar els cementiris on es troben enterrades persones migrants que han arribat a les costes pitiüses i no han estat identificades. A partir d'aquestes visites i, amb la dades proporcionades per les famílies de les persones desaparegudes, es busca recavar informació que pugui ajudar a identificar-les. Els cementiris visitats varen ser els de Sant Francesc, Sant Josep, Sant Agustí i Formentera.

5.4. BIBLIOTECA DEL FONTS

La Biblioteca del Fons Pitiús (que és d'accés lliure i ofereix servei de préstec, de consulta i d'orientació bibliogràfica) inclou llibres, revistes i material audiovisual sobre drets humans, cooperació, medi ambient, migracions, consum responsable, economia solidària, conflictes, igualtat de gènere; també té una secció de literatura infantil i juvenil i una de material didàctic sobre interculturalitat, educació ambiental, educació en valors, educació per a la pau i per al desenvolupament. Des del 2022 totes les noves adquisicions de llibres i publicacions s'envien a l'equip tècnic de la Biblioteca Pública Insular per a ser introduïts al CABIB (Catàleg Bibliogràfic de les Illes Balears), una vegada registrades a la nostra base de dades. D'aquesta manera, a través de la web cabib.uib.es, tota la ciutadania pot conèixer quins són els títols que tenim disponibles i hi poden accedir més fàcilment.

Durant l'any 2025 s'han realitzat 19 préstecs de la Biblioteca del Fons.

5.4.1 BIBLIOTEQUES VIATGERES

El concepte de Biblioteca Viatgera neix de la idea de donar a conèixer la Biblioteca del Fons, facilitant així el seu accés a tota la ciutadania pitiüsa.

Cada any parteixen des de la nostra seu **tres seleccions de llibres**, triades específicament segons el context actual i centrades en els diferents àmbits pels quals treballem des de les àrees de Cooperació i d'Educació per a la Transformació Social.

Dues d'aquestes seleccions viatgen per centres educatius al llarg del curs escolar i una altra va visitant cada mes les biblioteques públiques de les Pitiüses.

5.4.1.1 INFORMA'T A FONTS

Durant el 2025 hem posat en marxa la seva **14a edició**. La selecció d'enguany tenia com a objectiu fonamental visibilitzar i sensibilitzar sobre el procés migratori, les seves causes i les repercussions sobre les persones que el viuen, proposant al públic adult i juvenil un total de 22 títols que aborden diferents temàtiques: la violència i les guerres, la colonització, la sobreexplotació d'aigua i altres recursos naturals, les persones refugiades, els perills del viatge, el dol migratori, la lluita per la vida, el racisme, la cerca d'una identitat o ser dona i migrant. A més, com cada any, la 14a edició també s'ha complementat amb 10 llibres especialment triats per a infants.

El recorregut d'aquesta edició ha tingut un total de 11 parades: Biblioteca de Jesús, Biblioteca de ses Figueretes, Biblioteca de Sant Josep, Biblioteca Municipal de Sant Antoni de Portmany, Biblioteca Pública Insular d'Eivissa, Biblioteca Municipal de Santa Eulària des Riu, Biblioteca Municipal d'Eivissa, Biblioteca de Cala de Bou, Biblioteca Marià Villangómez de Sant Francesc (Formentera), Biblioteca Municipal de Sant Joan de Labritja i Biblioteca de Santa Gertrudis.

5.4.1.2 LLEGIM EL MÓN

Aquesta biblioteca està destinada als infants de 6 a 11 anys i pretén ser un suport educatiu per a treballar temàtiques rellevants en l'EpTS.

Cada curs escolar es recopila una selecció de llibres diferents que componen una nova edició de *Llegim el món*, la qual anirà viatjant pels centres de primària de les Illes Pitiüses que la sol·licitin.

Durant l'any 2025, la **13a edició** (estrenada el curs 2024/25) va passar pels centres CEIP Torres de Balàfia, CC Santíssima Trinitat, CEIP Buscastell i CEIP Sa Graduada. A més, durant els mesos de juny, juliol i agost ha estat ubicada a la Biblioteca de Ses Figueretes.

A l'inici del curs escolar 2025/26 s'ha posat en marxa la **14a edició**, amb nous títols sobre pau i noviolència, migracions i antiracisme, interculturalitat, coeducació, educació emocional i en valors, medi ambient i consum responsable. Durant els mesos de setembre a desembre, aquesta edició ha visitat el CEIP Jesús i CEIP Urgell.

5.4.1.3 TATAM EL MÓN

Es tracta d'una selecció de contes que viatgen en un carret i que aproximen els continguts de l'EpTS a infants de 0 a 5 anys dels diferents centres amb etapa d'Educació Infantil. Abans només s'oferia per a escoles i des del curs 2025/26 l'oferim també per a l'alumnat d'infantil de les escoles.

Els llibres s'organitzen en diverses categories: educació emocional, educació en valors, resolució de conflictes, interculturalitat, coeducació, educació ambiental i relació amb la natura.

Durant els mesos de gener a juny, la **3a edició** de Tatam el món ha continuat el seu recorregut per escoles visitant S'Escoleta de Vila i l'El Ses Païsses.

A l'inici d'aquest curs 2025/26, s'ha posat en circulació una **4a edició** amb nous llibres. Entre setembre i desembre de 2024 ha visitat el CEIP Jesús, l'El Ses Païsses i el CEIP Buscastell.

6. PLA DE VOLUNTARIAT

En setembre de 2025 es va redactar un **Pla de Voluntariat**, amb la finalitat de gestionar els aspectes relatius a aquelles persones que vulguin col·laborar de forma altruista en les tasques i activitats que desenvolupa el Fons Pitiús. El document recull el marc legal i institucional, el perfil de les persones voluntàries, el procediment d'incorporació al voluntariat del Fons, la formació que han de rebre, així com els seus drets i deures.

A més, es va posar en marxa el primer programa d'aquest Pla, el **Programa de Voluntariat de l'Àrea Educativa**, que defineix els termes específics de participació de persones voluntàries dins l'àrea d'EpTS, concretament en les activitats que es porten a terme en els centres educatius de les Illes Pitiüses.

Durant el curs 2025/26 s'han incorporat dues persones a aquest programa. Tal com s'hi estableix, en primer lloc, han rebut formació teòrica i pràctica per a participar com a talleristes en diferents activitats, assistint també com a aprenents a les sessions en les escoles i instituts. Una d'aquestes dues voluntàries, una vegada finalitzada la fase de formació, ha començat a impartir alguns dels tallers que s'han realitzat als centres de secundària. A més, ha assistit a la formació per a professorat realitzada per Alma Serra (vegeu apartat 5.1.6 *Formació d'Àmbit Psico-socioeducatiu*).

Per tal de coordinar les diferents accions del programa de voluntariat, s'han realitzat 8 reunions amb les persones implicades al llarg del 2025.

7. FORMACIONS

El personal tècnic del Fons ha realitzat diversos cursos de formació al llarg de l'any:

- Curs d'Especialista per a Abordar el Dol Migratori: formació en línia a través del Campus Virtual del CEAF (Centro de Estudios Africanos), amb vídeos i articles de lectura. Curs de 25 hores de dedicació, impartit per Alma Serra.
- Curs Noves Narratives Migratòries, organitzat per Fundación Ayuda en Acción i impartit per Fundación porCausa, a través de la plataforma teams. La formació va constar de tres sessions de 90 minuts:
  - 25 març- Mòdul I: Els 7 mantres de les migracions
  - 27 març- Mòdul II: La narrativa circular
  - 1 d'abril- Mòdul III: El marc de l'amor i la generació de la comunitat per a frenar l'odi
- Acompanyament en la integració social de menors migrants: xerrada de 2 hores a càrrec de Hannan Al Kamboui, educadora social en el projecte que Mans Unides desenvolupa al Marroc (finançat pel Fons Pitiús). Va tenir lloc a dues localitzacions: Al Consell de Formentera (dia 21 de maig) i Casal d'Entitats de Cas Serres (Eivissa, dia 23 de maig).
- Curs Desmuntant *trolls*, *likes* i prejudicis sobre migracions: xerrada d'1 hora en línia, impartida per Fundación Ayuda en Acción el dia 19 de juny.
- Formació estratègica en IA generativa: finançada pel Fons Mallorquí de Cooperació i impartida per la Cooperativa tecnològica El Garbell, es tractà d'una formació pràctica sobre l'ús responsable de la IA generativa en l'àmbit laboral. Els curs ha constat de 20 hores repartides de la següent forma:
  - 3 i 4 de juliol: 12 hores (6h/dia) presencials a la seu del Fons Mallorquí de Cooperació

- 7, 8, 9 i 10 juliol: 8 hores en línia (2h/dia), a través de Zoom
- Expert Universitari en Migracions a la Mediterrània. Títol propi de la UIB: especialització universitària de 60 hores de formació semipresencial i 15 ECTS. Aquest curs l'ha rebut Fina Darder, gerent del Fons Pitiús, entre el 8 d'octubre i el 13 de desembre, amb sessions en línia i altres de presencials a Mallorca.
  - Formació Intel·ligència emocional i antirracisme a l'escola: curs de 2 hores en línia el dia 15 d'octubre, facilitat per l'organització Médicos del Mundo Aragón.
  - X Trobada d'Agents Socials de Càritas - 30 d'octubre: En aquesta jornada, centrada en les persones migrants, hi participaren diferents organitzacions amb serveis d'acollida, allotjament i atenció psicosocial que explicaren el funcionament, els perfils de les persones ateses, les bones pràctiques, les problemàtiques i les possibles millores dels seus serveis. El Fons Pitiús també va participar compartint la seva tasca en aquest àmbit.
  - Les Elegides 2025. II Trobada Internacional de Dones Electes: Jornades organitzades pel Fons Mallorquí de Cooperació els dies 6 i 7 de novembre a Palma de Mallorca. Van intervenir diferents dones expertes i representants institucionals d'Europa, Àfrica, Amèrica Llatina i el Mediterrani, per debatre sobre lideratge, igualtat i innovació en la gestió pública, així com sobre el paper de les dones en la construcció de xarxes de cooperació local. Hi va assistir una tècnica del Fons Pitiús.
  - Curs Narratives eficaces per a combatre els discursos d'odi sobre migracions: curs de 2 hores en línia el dia 9 de desembre, facilitat per Fundacion porCausa, i organitzat per Médicos del Mundo Aragón.

8. COMUNICACIÓ

S'ha continuat treballant amb l'empresa de comunicació *Sin estrés, Ibiza comunicación* (Fuera de escena Ibiza, SL) fins al maig de 2025. Durant aquest temps, el seu personal ha estat l'encarregat de la gestió de les xarxes socials i la difusió de les notes de premsa, alhora que el personal tècnic del Fons s'encarregava d'escollir i redactar els continguts. A partir de juny, les tècniques del Fons han assumit totes les tasques de comunicació.

8.1 PÀGINES WEB

La web principal del Fons (www.fonspitius.org) s'actualitza de forma continuada, ja que és una de les eines més importants per informar de la feina que es realitza en totes les seves àrees de treball.

Es disposa de 7 pàgines web addicionals, una per cada institució sòcia (a excepció del Govern de les Illes Balears), i en aquestes es mostren els projectes i les activitats que es porten a terme amb l'aportació que cadascuna fa al Fons Pitiús de Cooperació. Es pot accedir a aquestes pàgines de

dos formes: a través de la web principal del Fons, així com de les webs pròpies de cada institució. Totes elles queden unificades al domini entitats.fonspitius.org.

8.2 XARXES SOCIALS

Tota la informació relacionada amb les activitats realitzades, els projectes finançats, els acords de l'assemblea, així com qualsevol altre aspecte important que tingui lloc, es publica a les dos xarxes socials principals on està present el Fons: Facebook i Instagram. Alguns dels vídeos que es realitzen també es comparteixen al perfil de TikTok. A més, enguany el Fons va tancar el seu compte de de X (Twitter) i ha obert un compte a Bluesky, on també es publica tota l'activitat.

A continuació s'indica el número de perfils que segueix els perfils del Fons a les diferents xarxes en desembre de 2025 i l'increment o descens d'aquestes en relació a l'any anterior:

Facebook (facebook.com/fonspitius): 1.850 perfils (sense variació)

Instagram (@fonspitiusdecooperacio): 1.276 perfils (increment del 15,7%).

Bluesky (@fonspitius.bsky.social): 9 perfils

Tik Tok (@fonspitiusdecooperacio) : 13 perfils

El canal de Youtube del Fons té 28 subscripcions enfront de les 26 que tenia l'any passat. Durant aquest any s'ha afegit 5 vídeos més al canal.

8.3 PUBLICACIONS

S'ha editat la *Memòria 2024* en format resumit i s'han repartit exemplars impresos en paper. A la web es pot consultar la versió digital d'aquesta memòria i també les memòries tècniques i econòmiques completes aprovades per l'Assemblea del Fons.

8.4 MITJANS DE COMUNICACIÓ

En 2025 s'han enviat un total de 8 notes de premsa. Aquestes comunicacions, a més d'informacions d'altres activitats realitzades, han aparegut en els diferents mitjans locals i autonòmics: 46 publicacions en premsa escrita o digital, 18 aparicions en mitjans radiofònics i 8 als canals de televisió.

9. ESPAIS DE CONCERTACIÓ

El Fons segueix treballant tant amb les institucions sòcies com amb altres entitats, de forma coordinada i creant aliances a tots els nivells (local, autonòmic, nacional i global).

9.1 TAULES D'IGUALTAT DELS AJUNTAMENTS I CONSELLS

El Fons Pitiús participa en les reunions de les taules interdisciplinàries per a la igualtat, que els Ajuntaments i el Consell d'Eivissa coordinen. Aquestes taules estan conformades per representants de diferents associacions, col·lectius, serveis i institucions públiques i el seu objectiu principal és coordinar accions municipals i insulars en matèria d'igualtat i prevenció de les violències masclistes.

En 2025, el Fons Pitiús ha participat a 5 reunions d'aquest tipus:

- 19 febrer: Comissió per a la Prevenció de les violències masclistes- Ajuntament de Santa Eulària.
- 16 juny: Comissió per a la Prevenció de les violències masclistes- Ajuntament d'Eivissa.
- 20 juny: Comissió Educativa per a la Prevenció de les violències masclistes- Ajuntament de Santa Eulària.
- 8 de setembre: Comissió Educativa per a la Prevenció de les violències masclistes - Ajuntament d'Eivissa.
- 12 de setembre: Comissió per a la Prevenció de les violències masclistes- Consell d'Eivissa.

9.2 FONS DE COOPERACIÓ DE LES ILLES BALEARS

Durant l'any s'han realitzat, igual que en anys anteriors, reunions periòdiques entre les gerències dels tres Fons, garantint així una coordinació permanent per establir acords relacionats amb els temes comuns, compartint informació sobre avaluacions, viatges de seguiment de projectes, etc.

Aquestes reunions han tingut lloc majoritàriament per videoconferència, encara que també s'han realitzat jornades de treball presencial a Palma.

A més i, fruit de la coordinació que tenen els tres fons, s'han fet de forma conjunta diverses reunions amb l'Oficina tècnica d'El Salvador i Nicaragua, donat que s'estan realitzant projectes conjunts a aquests països en el marc de la Confederació de Fons de Cooperació.

Finalment, i després del canvi de representant del Govern de les Illes Balears a les assemblees dels tres Fons, el 17 de novembre es va realitzar a Palma una reunió amb Manuel Pavón, nou Director General d'Immigració i Cooperació a la que hi varen assistir les presidència i les gerències dels tres fons.

9.3 CONSELL DE COOPERACIÓ DE LES ILLES BALEARS

El Consell de Cooperació de les Illes Balears és l'òrgan col·legiat consultiu i de participació en la definició de les polítiques de cooperació en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Balears. Està compost pels principals actors de la cooperació de les Illes i està adscrit a la Conselleria de Famílies i Afers socials del Govern de les Illes Balears.

Com a membre d'aquest Consell, el Fons Pitiús ha participat a les dos reunions que s'han realitzat aquest any (18 de març i 18 de desembre). La gerent del Fons, Fina Darder, va assistir a les reunions de forma telemàtica.

9.4 CONFEDERACIÓ DE FONTS DE SOLIDARITAT I COOPERACIÓ

El Fons Pitiús és soci de la Confederació de Fons juntament amb els altres 8 Fons de l'Estat Espanyol. Les gerències de tots els Fons i la coordinació tècnica de la Confederació s'han reunit al llarg de l'any una vegada al mes. La majoria d'aquestes reunions s'han fet de forma telemàtica, mentre que dos d'elles van ser presencials (22 de gener i 16 de setembre), a la seu del Fons Català de Cooperació (Barcelona).

El Fons ha format part de la comissió de treball encarregada de la redacció del manual "Municipalisme i solidaritat. Del discurs a la pràctica", juntament amb el Fons Menorquí de Cooperació i la secretaria de la Confederació. Aquesta guia sobre la cooperació descentralitzada ha quedat finalitzada i en ella es donen les claus per integrar la cooperació internacional a l'agenda dels governs locals. Es pot consultar el manual a la web de la Confederació i pròximament serà editada en paper.

El 5 de febrer la Confederació va celebrar a Palma l'assemblea general ordinària i hi van assistir en representació del Fons Pitiús la seva presidenta, Antonia Picó, i la seva gerent, Fina Darder. En aquesta reunió, entre altres temes, es va aprovar la memòria tècnica i econòmica de 2024 i es va presentar el pla d'activitats i el pressupost per 2025.

De l'1 al 4 d'abril es va organitzar a Sevilla el VI Fòrum Mundial de Desenvolupament Econòmic Local i més de 40 representants de la Confederació i els fons associats hi van assistir per compartir experiències, impulsar el debat i enfortir el desenvolupament des de la visió local. Per part del Fons Pitiús hi va assistir la seva gerent, Fina Darder, així com tres representants de l'assemblea: la vicepresidenta Cristina Costa, i les vocals Marilina Bonet i Marilina Serra.

Aprofitant la celebració d'aquest fòrum a Sevilla, el dia 2 d'abril es va realitzar la reunió del Consell Confederal, amb la presència de la vicepresidenta del Fons. A més d'actualitzar i fer un repàs de totes les activitats a realitzar durant l'any, es va presentar el logo commemoratiu del 30è aniversari de la Confederació.

Els dies 27 i 28 de maig es va celebrar a Gandia la 3a Trobada Estatal de Governos Locals i Cooperació Internacional, a la que hi han assistit quatre representants del Fons: Jorge Nacher, Marilina Bonet i Marilina Serra, com a membres de l'assemblea, així com la seva gerent, Fina Darder. Organitzada per la Confederació de Fons i el Fons Valencià per la Solidaritat, la trobada es va convertir en un espai de debat, diàleg, treball i reflexió sobre els reptes de la cooperació internacional exercida des de l'àmbit local. L'esdeveniment va reunir a més de 200 persones, la gran majoria representants institucionals locals i personal tècnic municipal de tot l'Estat.

La segona assemblea de l'any de la Confederació es va dur a terme a Barcelona el 17 de setembre i hi van assistir la vicepresidenta i la gerent del Fons.

En relació al 30è aniversari de la Confederació, en el mes de desembre es van publicar dos vídeos commemoratius, sota el títol “30 Y MÁS. TREINTA AÑOS de CONFOCOS”. El primer es va publicar el 10 de desembre, Dia dels Drets Humans, on es mostra la història construïda des dels municipis per defensar drets, enfortir comunitats i avançar cap a un món més igualitari. En el segon, publicat el dia 12, apareixen els representants dels diferents fons que formen la Confederació, compartint aprenentatges, reptes i motius per seguir avançant conjuntament. En representació del Fons Pitiús hi va participar la seva vicepresidenta, Cristina Costa.

Finalment, destacar que sota el paraigües de la Confederació de Fons, s’han pogut aprovar dos projectes amb el cofinançament de l’AECID, un d’ells a Nicaragua i l’altre a El Salvador, per un import total de 170.000€ (veure apartat 3.2 Projectes per conveni).

En relació amb l’anterior, la gerent del Fons es va reunir el 3 d’octubre amb el Subdirector d’Aliances, Innovació i Educació per al desenvolupament de l’AECID, José Luís Pimentel, que és la persona que fa d’enllaç entre l’agència de cooperació i la Confederació.

9.5 ALDA

El Fons Pitiús és soci d’ALDA (Associació Europea per a la Democràcia Local) des de 2015. Aquesta associació és una organització no governamental dedicada a la promoció del bon govern i la participació ciutadana en l’àmbit local. Dona suport a la ciutadania i a col·lectius en les seues iniciatives destinades a millorar el seu context local, tot construint ponts amb les autoritats locals per tal que el canvi sigui real.

10. ÚS DEL LOCAL DEL FONTS

Amb la voluntat d’obrir el local del Fons cap a la ciutadania, es va redactar un reglament d’ús i funcionament d’aquest espai, quedant a disposició d’aquelles associacions o entitats que necessitin un espai per a realitzar reunions, formacions, etc. En 2025 l’han sol·licitat 3 entitats:

- Fashion Revolution España: jornada de moda sostenible el 20 de setembre.
- Amnistia Internacional: assemblea de l’entitat el 31 de gener.
- Fundació Intercoopera: grup de discussió sobre la presència i activitat de persones migrants en els espais de participació del context local, el 3 de desembre. El Fons Pitiús també va participar en el grup.

Eivissa, 18 de març de 2026

Cristina Costa Juan
Vicepresidenta

Mª Dolores Penin Jardón
Secretària

Jorge Nacher Selva
Tresorer